

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 24.11.2003
KOM(2003) 723 lopullinen

2003/0282 (COD)

Ehdotus:

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

paristoista ja akuista sekä käytetyistä paristoista ja akuista

[SEK(2003)1343]

(komission esittämä)

SISÄLLYSLUETTELO

1.	Johdanto	4
1.1.	Paristojen ja akkujen markkinat.....	4
1.2.	Voimassa oleva paristoja ja akkuja koskeva yhteisön lainsäädäntö	5
2.	Poliittiset näkökohdat ja tavoitteet.....	6
3.	Ympäristönäkökohdat	9
3.1.	Paristoissa ja akuissa käytetyt materiaalit.....	9
3.2.	Käytettyjen paristojen ja akkujen loppukäsittely.....	13
3.3.	Paristoissa käytettyjen metallien palauttaminen kansatalouden kiertoon.....	15
4.	Sisämarkkinanäkökohdat	16
5.	Ehdotukseen sisältyvät toimenpiteet.....	16
5.1.	Kaikkien käytettyjen paristojen ja akkujen keräys	17
5.2.	Kaikkien käytettyjen paristojen ja akkujen kierrätys.....	18
6.	Taloudelliset näkökohdat	20
6.1.	Keräys- ja kierrätyskustannukset	20
6.2.	Keräyksen ja kierrätyksen edut.....	22
7.	Toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteet	23
8.	Kauppanäkökohdat	24
9.	Oikeusperusta	25
	LIITTEET	26
	LIITE I: Tiivistelmä ehdotuksen sisällöstä	26
	LIITE II: Laajennetun vaikutusten arvioinnin tiivistelmä	30
	I luku	37
	Kohde, soveltamisala ja määritelmät	37
	II luku	39
	Tuotevaatimukset.....	39
	III luku	40
	Markkinoille saattaminen.....	40

IV luku	41
Jätteiden kerääminen.....	41
V luku	43
Jätteiden käsittely ja kierrätys.....	43
VI luku	46
Keräystä, käsittelyä ja kierrätystä koskevat yhteiset säännökset	46
VII luku	47
Tiedotus kuluttajille	47
VIII luku.....	48
Merkintävaatimukset.....	48
IX luku	49
Loppusäännökset.....	49
LIITE I	53
LIITE II	55

PERUSTELUT

1. JOHDANTO

1.1. Paristojen ja akkujen markkinat

Paristot ja akut ovat tärkeä energianlähde yhteiskunnassamme. Kuluttajat ja ammatinharjoittajat käyttävät niitä laajalti erilaisissa tuotteissa ja laitteissa. Paristoalan maailmanmarkkinat ovat kasvaneet noin 9 prosenttia vuosittain vuodesta 1989 lähtien uusien kuluttajille tarkoitettujen sähkölaitteiden kehittämisen myötä. Arvon mukaan määriteltynä nykyinen kasvusuuntaus näyttää hidastuneen ja maailmanlaajuinen paristojen ja akkujen kysyntä kasvaa arvioiden mukaan viisi prosenttia vuodessa muutaman seuraavan vuoden aikana.¹

Paristot voidaan luokitella käyttäjien, tekniikan tai tiettyjen ominaisuuksien, kuten uudelleen varattavuuden tai koon mukaan.² Yleisesti ottaen voidaan todeta, että paristojen ja akkujen markkinat ovat jakautuneet kahteen luokkaan: (i) ”kannettavien paristojen ja akkujen” luokka, johon kuuluvat paristot ja akut painavat yleensä alle kilon ja (ii) ”teollisuudessa ja ajoneuvoissa käytettävien paristojen ja akkujen” luokka, johon kuuluvat paristot painavat yleensä yli kilon.

Kannettavia paristoja ja akkuja on pääasiallisesti kolmenlaisia:

- yleiskäyttöiset paristot ja akut, joita ei voi varata uudelleen (pääasiassa sinkkihiili- ja alkalimangaaniparistoja³)
- nappiparistot, (pääasiassa sinkki-ilma-, hopeaoksidi-, mangaanioksidi- ja litiumparistot)⁴, joita ei voi varata uudelleen, ja
- uudelleen varattavat paristot ja akut (pääasiassa nikkelikadmium-, nikkelimetallihybridi-, litiumioni- ja suljetut lyijyakut)⁵.

¹ *World Batteries*, The Freedonia Group, lokakuussa 2002 julkaistu kertomus. EPBA arvioi, että paristoalan markkinat kasvavat tonneina mitattuna prosentoin vuodessa.

² *Impact Assessment on Selected Policy Options for Revision of the Battery Directive*, Bio Intelligence, elokuu 2003.

³ Yleiskäyttöisiä paristoja käytetään yleisesti kelloissa, kannettavissa audio- ja muissa laitteissa, taskulampuissa, leluissa ja kameroissa.

⁴ Nappiparistot ovat pieniä pyöreitä paristoja tai akkuja, joiden halkaisija on suurempi kuin korkeus ja joita käytetään erikoislaitteissa, kuten kuulokojeissa, rannekelloissa ja pienissä kannettavissa laitteissa.

⁵ Kannettavia uudelleen varattavia paristoja ja akkuja käytetään yleensä langattomissa ja matkapuhelimissa, koneissa, hätävaloissa, kannettavissa tietokoneissa ja kodinkoneissa.

Vuonna 2002 EU:n 15 jäsenvaltiossa myytiin yhteensä 158 270 tonnia kannettavia paristoja ja akkuja. Kannettavat paristot, joita ei voi varata uudelleen, edustivat suurinta osuutta kannettavien paristojen markkinoista. Niiden osuus vuonna 2002 oli noin 72 prosenttia. Uudelleen varattavien paristojen osuus kannettavien paristojen markkinoista vuonna 2002 oli noin 28 prosenttia.⁶

Ajoneuvojen paristot ja akut ovat pääasiassa lyijyakkuja, joita käytetään ajoneuvojen käynnistimissä, valaisimissa ja sytytyksessä. Ajoneuvojen paristojen ja akkujen markkinat voidaan jakaa alkuperäisten laitteiden markkinoihin - uusiin autoihin myydyt paristot ja akut - ja jälkimarkkinoihin - huoltoasemilla ja autokorjaamoissa myytävät laitteista riippumattomat paristot ja akut. Vuonna 2001 EU:n 15 jäsenvaltion alueella myytiin noin 58 miljoonaa yksikköä. Jos oletetaan, että yksikön keskimääräinen paino on 15 kiloa, vuoden 2001 kokonaismääräksi tulee 870 000 tonnia. Ajoneuvoissa käytettävien paristojen ja akkujen markkinoiden odotetaan kasvavan vuosittain 1,4 prosenttia vuoteen 2006 saakka.⁷

Teollisuudessa käytettäviä paristoja ja akkuja käytetään esimerkiksi varaenergiana tai käyttövoiman lähteenä teleliikenteessä ja raidesovelluksissa. Vuonna 2002 EU:n 15 jäsenvaltiossa myytiin yhteensä 189 490 tonnia teollisuudessa käytettäviä paristoja ja akkuja. Teollisuudessa käytettävien paristojen ja akkujen alaluokan suurimman osan muodostavat lyijyparistot- ja akut (96 prosenttia). Lisäksi alaluokkaan kuuluvat teollisuudessa käytettävät nikkelikadmiumakut (NiCd, 2 prosenttia), joita käytetään lentoliikenteen ja rautateiden transitjärjestelmissä.⁸

1.2. Voimassa oleva paristoja ja akkuja koskeva yhteisön lainsäädäntö

Paristoja ja akkuja koskeva voimassa oleva yhteisön säädös on vaarallisia aineita sisältävistä paristoista ja akuista annettu neuvoston direktiivin 91/157/ETY⁹, sellaisena kuin se on muutettuna komission direktiivillä 98/191/EY¹⁰.

Direktiivillä pyritään lähentämään käytettyjen paristojen ja akkujen hyödyntämistä ja valvottua käsittelyä koskevaa jäsenvaltioiden lainsäädäntöä:

- kieltämällä yli 0,0005 painoprosenttia elohopeaa sisältävien paristojen ja akkujen markkinoille saattaminen 1 päivästä tammikuuta 2000 alkaen,
- velvoittamalla jäsenvaltiot varmistamaan direktiivin soveltamisalaan kuuluvien paristojen ja akkujen erilliskeräys;

⁶ Katso myös EPBA:n Internet-sivut osoitteessa: <http://www.epba-europe.org/>.

⁷ Katso myös EUROBAT:n Internet-sivut osoitteessa: <http://www.epba-europe.org/>.

⁸ Jäljelle jäävät kaksi prosenttia koostuvat NiMH-paristoista ja -akuista sekä muista paristo- ja akkutyypeistä.

⁹ EYVL L 78, 26.3.1991, s. 38.

¹⁰ EYVL L 1, 5.1.1999, s.1, komission direktiivi 98/101/EY tiettyjä vaarallisia aineita sisältävistä paristoista ja akuista annetun neuvoston direktiivin 91/157/ETY mukauttamisesta tekniikan kehitykseen.

- edellyttämällä jäsenvaltioita laatimaan joka neljäs vuosi toimintaohjelma, jonka tarkoituksena on muun muassa vähentää paristojen ja akkujen raskasmetallipitoisuuksia ja vähentää asteittain niiden osuutta kiinteästä yhdyskuntajätteestä muodostuvassa jätevirrassa.

Tätä direktiiviä täydennettiin komission direktiivillä 93/86/ETY¹¹, jossa säädetään direktiivin 91/157/ETY soveltamisalaan kuuluvien paristojen ja akkujen erilliskeräyksen ja raskasmetallipitoisuuksien merkintävaatimuksista.

Direktiivissä 91/157/ETY ei säädetä toimenpiteistä, joilla voidaan päästä mitattaviin ja tarkistettaviin tuloksiin ja estää paristojen ja akkujen valvottoman loppukäsittely, jossa jätteet sijoitetaan ympäristöön. Tästä on seurannut toisistaan eroavia käytäntöjä ja käytettyjen paristojen ja akkujen keräystehokkuus yhteisön alueella on alhainen. Näin ollen suuri määrä paristoja ja akkuja sijoitetaan edelleen kaatopaikalle tai poltetaan keräämisen ja kierrätyksen sijaan. Esimerkkinä voidaan mainita, että vuonna 2002 EU:n 15 jäsenvaltiossa myydyistä 158 270 tonnista kannettavia paristoja ja akkuja 72 155 tonnia (45,5 prosenttia myynnistä) loppukäsiteltiin (sijoitettiin kaatopaikoille tai poltettiin).¹²

2. POLIITTISET NÄKÖKOHDAT JA TAVOITTEET

EU:n jätehierarkiassa määritellään jätteiden käsittelyn tärkeysjärjestys. Ensisijaisena pidetään jätteen syntymisen ehkäisemistä, sen jälkeen kierrätystä, energian hyödyntämistä ja viimeisenä loppukäsittelyä. Komission tiedonannossa yhteisön jätehuollon tarkistamisesta asetetaan etusijalle jätteen syntymisen estäminen, sen jälkeen jätteen toistokäyttö ja hyödyntäminen ja lopuksi jätteen turvallinen loppukäsittely. Yhteisön jätehuoltostrategiasta 24 päivänä helmikuuta 1997 antamassaan päätöslauselmassa neuvosto toistaa vakaumuksensa, että jätteen syntymisen ehkäisemisen olisi sekä jätteen määrän vähentämisen että jätteen vaarallisten ominaisuuksien osalta oltava kaiken järkevän jätehuoltopolitiikan tärkein painopistealue.¹³

Tärkein kimmoke tälle ehdotukselle on kuudes ympäristöä koskeva yhteisön tutkimusohjelma, jossa vahvistetaan tärkeimmät ympäristöä koskevat tavoitteet ja painopistealueet seuraavalla kymmenelle vuodelle 22. heinäkuuta 2002 alkaen.¹⁴ Luonnonvarojen ja jätteen kestävän käytön ja hallinnan osalta kuudennessa ympäristöohjelmassa määritellään neljä erityistavoitetta: ”*vähennetään merkittävästi käsiteltävän jätteen sekä syntyvän vaarallisen jätteen määrää, kuitenkin siten, että vältetään päästöjen lisääntyminen ilmaan, vesiin ja maahan*” ja ”*kannustetaan uudelleenkäyttöä, ja jätteen osalta, joka kuitenkin syntyy: sen vaarallisuusastetta olisi*

¹¹ EYVL L 264, 23.10.1993, s.1, komission direktiivi 93/86/ETY vaarallisia aineita sisältävistä paristoista ja akuista annetun neuvoston direktiivin 91/157/ETY mukauttamisesta tekniikan kehitykseen.

¹² *Impact Assessment on Selected Policy options for Revision of the Battery Directive*, Bio Intelligence, heinäkuu 2003.

¹³ EYVL L 76, 11.03.1997, s. 1.

¹⁴ EYVL L 242, 10.9.2002, s. 1.

*alennettava ja sen pitäisi aiheuttaa mahdollisimman pieni riski; etusija olisi annettava jätteiden hyödyntämiselle ja erityisesti kierrätykselle; käsittelyyn menevän jätteen määrän tulisi olla mahdollisimman vähäinen, ja se olisi hävitettävä turvallisesti (...).*¹⁵

Kuudennessa ympäristöohjelmassa säädetään, että näihin tavoitteisiin pyritään muun muassa kehittämällä tai tarkistamalla paristoja koskevaa lainsäädäntöä.¹⁶

Lisäksi ehdotus perustuu voimassa olevan paristodirektiivin tavoitteille, eli lyijyä, elohopeaa ja kadmiumia sisältävien käytettyjen paristojen ja akkujen hyödyntämisestä ja valvottua käsittelemistä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämiselle.¹⁷

Jätehuollon parantamista pidetään yleisesti ottaen tärkeänä ympäristöpolitiikan hankkeena niin yhteisön kuin kansainväliselläkin tasolla. Kestävän kehityksen huippukokouksessa (Johannesburg, 2002) hyväksytty toimintasuunnitelma perustuu Agenda 21:een ja siinä kehoitetaan edelleen toimiin jätteen syntymisen ehkäisemiseksi ja minimoimiseksi, uudelleenkäytön, kierrätyksen ja ympäristöä säästävien vaihtoehtoisten materiaalien käyttämisen maksimoimiseksi viranomaisten ja kaikkien asianosaisten yhteistyöllä, jotta voidaan minimoida kielteiset ympäristövaikutukset ja parantaa resurssien käytön tehokkuutta.¹⁸

Jätteiden palauttaminen kansantalouden kiertoon (”suljettu materiaalikierto”), eli jätteen hyödyntäminen on tärkeä osatekijä luonnonvarojen hallintaa koskevassa kokonaisvaltaisessa lähetymistavassa, kuten todetaan komission tiedonannossa ”Kohti jätteiden syntymisen ehkäisemisen ja kierrätyksen teemakohtaista strategiaa”.¹⁹

Ehdotuksessa otetaan huomioon myös äskettäisen yhdenmennyä tuotepolitiikkaan koskevan komission tiedonannon²⁰ tavoitteet. Tiedonannon mukaan yhdenmennyä tuotepolitiikan tavoitteena on ”vähentää tuotteiden elinkaaren aikaisia ympäristövaikutuksia käyttämällä mahdollisuuksien mukaan markkinaperusteista lähestymistapaa, jossa otetaan huomioon kilpailunäkökohdat.”

Muut poliittiset näkökohdat ovat peräisin muusta yhteisön lainsäädännöstä, jolla niin ikään pyritään parantamaan tiettyjen jätevirtojen jätehuoltoa. Tällaisia direktiivejä ovat pakkauksista ja pakkausjätteistä annettu direktiivi 94/62/EY, romuajoneuvoista annettu direktiivi (ELV-direktiivi) 2000/53/EY²¹ sähkö- ja elektroniikkaromusta annettu direktiivi (WEEE-direktiivi) 2002/96/EY²² ja tiettyjen vaarallisten aineiden käytön

¹⁵ Katso kuudennen ympäristöohjelman 8 artiklan 1 kohdan kolmas ja neljäs luetelmakohta.

¹⁶ Katso kuudennen ympäristöohjelman 8 artiklan 2 kohdan neljäs luetelmakohta

¹⁷ Katso direktiivin 91/157/EY 2 artikla.

¹⁸ Katso toimintasuunnitelma osoitteessa http://www.johannesburgsummit.org/html/documents/summit_docs/2309_planfinal.htm ja erityisesti sen 21 kohta.

¹⁹ Komission tiedonanto ”Kohti jätteiden syntymisen ehkäisemisen ja kierrätyksen teemakohtaista strategiaa, 27.5.2003, KOM(2003) 301 lopullinen.

²⁰ Komission tiedonanto ”Yhdenmennyä tuotepolitiikka”; KOM (2003)302 lopullinen, 18.6.2003.

²¹ EYVL L 184, 21.10.2000, s. 34.

²² EYVL L 37, 13.02.2003, s. 24.

rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa annettu direktiivi (RoHS-direktiivi) 2002/95²³.

WEEE-direktiivissä kehoitetaan erityisesti tarkistamaan direktiiviä 91/157/ETY mahdollisimman pian.²⁴

Soveltamisalan osalta voidaan todeta, että RoHS-direktiiviä ei sovelleta paristoihin ja akkuihin. Sähkö- ja elektroniikkalaitteisiin liitetyt paristot ja akut kerätään WEEE-direktiivin perusteella yhdessä laitteen kanssa, kun laitteesta tulee jätettä. Paristojen tuottajat ovat vastuussa jätteen käsittelystä, kun paristo tai akku on keräyksen jälkeen irrotettu laitteesta. Vastaavasti toimitaan romuajoneuvojen paristojen ja akkujen yhteydessä. Nämä paristot ja akut kerätään ELV-direktiivin vaatimusten perusteella. ELV-direktiivin 4 artiklan 2 kohdan a alakohdassa edellytetään elohopean, lyijyn, kuudenarvoisen kromin ja kadmiumin korvaamista ajoneuvoissa 1 päivään heinäkuuta 2003 mennessä.²⁵ Direktiiviä sovelletaan sekä autojen lyijyakkuihin että sähköajoneuvoissa käytettäviin nikkelikadmiumakkuihin. Yhteisön lainsäädäntöelimet vahvistivat kuitenkin tämän direktiivin liitteessä II luettelon poikkeuksista tämän säännöksen osalta. Lyijyn käytölle ajoneuvojen akuissa ei asetettu määräaika. Samaan aikaan yhteisön lainsäädäntöelimet vaativat komissiota ensisijaisena asiana tutkimaan mahdollisuuksia korvata sähköajoneuvojen nikkelikadmiumakuissa käytettävä kadmium. ELV-direktiivin liitteen II muuttamisesta tehdyssä komission päätöksessä 2002/525/EY²⁶ myönnetään poikkeus kadmiumin käytölle sähköajoneuvojen akuissa 31 päivään joulukuuta 2005 saakka. Komission päätöksen 2002/525/EY 2 artiklan 2 kohdassa säädetään: ”komissio jatkaa jo suoritetun yleisen ympäristöarvioinnin yhteydessä kadmiumin asteittaisen korvaamisen tarkastelua sähköajoneuvojen saatavuuden varmistamisen huomioon ottaen. Komissio viimeistelee ja julkistaa tulokset viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2004 ja saattaa, jos tulokset siihen oikeuttavat, tehdä ehdotuksen määräajan siirtämisestä eteenpäin direktiivin 2000/53/EY 4 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti”.

Edellä esitettyjen poliittisten näkökohtien lisäksi tämän ehdotuksen tavoitteena on vähentää merkittävästi loppukäsittelyyn menevien käytettyjen paristojen ja akkujen määrää ja lisätä mahdollisimman paljon jätteen palauttamista kansantalouden kiertoon. Tavoitteena on asettaa varmistettavissa ja verrattavissa olevia keräys- ja kierrätystavoitteita, jotta edistymistä voidaan seurata koko yhteisön alueella. Koska jäsenvaltioiden käytännöt eroavat toisistaan, tarvitaan tätä ehdotusta varmistamaan sisämarkkinoiden moitteeton toiminta.

²³ EYVL L 37, 13.2.2003, s.19.

²⁴ Johdanto-osan kappale 11.

²⁵ EYVL L 269, 21.10.2000, s. 34.

²⁶ EYVL L 170, 29.6.2002, s. 81.

Lainsäädännön parantamista ja yksinkertaistamista koskevan yhteisön politiikan²⁷ mukaisesti tällä ehdotuksella kumotaan direktiivit 91/157/ETY, 91/101/EY ja 93/86/ETY ja korvataan ne yhdellä oikeudellisella välineellä.

3. YMPÄRISTÖNÄKÖKOHDAT

Vuosittain yhteisön markkinoille saatetaan 800 000 tonnia ajoneuvojen paristoja ja akkuja, 190 000 tonnia teollisuusparistoja ja -akkuja ja 160 000 tonnia kannettavia paristoja ja akkuja. Paristoista ja akuista ei aiheudu erityisiä ympäristöongelmia, kun niitä käytetään tai säilytetään kotona. Paristoista ja akuista tulee kuitenkin enemmän tai myöhemmin jätettä ja ne saattavat lisätä loppukäsittelyyn tulevan jätteen määrää yhteisössä.

Ehdotettujen toimien tavoitteena on hallita paristoissa ja akuissa käytettävien aineiden vaarallisten ominaisuuksien aiheuttamat riskit, eli niiden osuus ilmakehään joutuvista päästöistä sekä polttolaitosten pilaavat jäämät, sekä hallita riskit, jotka liittyvät paristojen ja akkujen sijoittamiseen kaatopaikoille. Kuten myrkyllisyyttä, ekomyrkyllisyyttä ja ympäristöä käsittelevä tiedekomitea SCTEE on myöntänytkin, tällä hetkellä ei ole olemassa menetelmiä kaatopaikkojen suotovesien aiheuttamien pitkän aikavälin riskien arvioimiseksi. Lisäksi ehdotetuilla toimilla pyritään lisäämään raaka-aineiden säästöjä palauttamalla paristoissa ja akuissa käytettyjä metalleja kansantalouden kiertoon.

3.1. Paristoissa ja akuissa käytetyt materiaalit

Paristojen ja akkujen ympäristövaikutukset aiheutuvat pääasiassa niiden sisältämistä materiaaleista. Suurimmat ympäristövaikutukset aiheutuvat tuotanto- ja jätehuoltovaiheessa.

Komissio päätöksessään 2000/532/EY²⁸ vahvistetaan paristoille kaksi luokkaa: vaarattomat ja vaaralliset paristot. Vaaralliset paristot ja akut ovat lyijyakkuja, nikkelikadmiumakkuja ja elohopeaa sisältäviä paristoja ja akkuja. Elohopea, useat kadmiumyhdisteet ja lyijy luokitellaan myös vaarallisten aineiden luokitusta, pakkaamista ja merkintöjä koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 27. kesäkuuta 1967 annetun neuvoston direktiivin 67/548/ETY²⁹ mukaisesti.

²⁷ Katso komissio tiedonanto KOM(2002)275 lopullinen, 6.6.2002: ”Eurooppalainen hallintotapa: lainsäädännön parantaminen”.

²⁸ Komission päätös, tehty 3 päivänä toukokuuta 2000, jätteistä annetun neuvoston direktiivin 75/442/ETY 1 artiklan a kohdan mukaisen jäteluettelon laatimisesta tehdyn komission päätöksen 94/3/EY ja vaarallisista jätteistä annetun neuvoston direktiivin 91/689/ETY 1 artiklan 4 kohdan mukaisen vaarallisten jätteiden luettelon laatimisesta tehdyn neuvoston päätöksen 94/904/ETY korvaamisesta, EYVL L 226, 6.9.2000, s.3.

²⁹ EYVL L 196, 16.8.1967, s. 1.

- **Elohopea:** Elohopealla on useita, todistettuja merkittäviä kielteisiä vaikutuksia ihmisten terveyteen ja ympäristöön. Elohopea ja sen yhdisteet ovat erittäin myrkyllisiä, erityisesti kehittyvälle hermostolle.³⁰

Direktiivin 67/548/ETY mukaisesti elohopea luokitellaan seuraavasti:

- T; R23 - Myrkyllistä hengitettynä;
- R33 - Terveydellisten haittojen vaara pitkäaikaisessa altistuksessa ja
- N; R50-53 - Vaarallista ympäristölle / erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

Orgaaniset ja epäorgaaniset elohopeayhdisteet luokitellaan seuraavasti:

- T+; R26/27/28: Erittäin myrkyllistä hengitettynä, joutuessaan iholle ja nieltynä
- R33: Terveydellisten haittojen vaara pitkäaikaisessa altistuksessa³¹
- N; R50-53 - Vaarallista ympäristölle / erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

Vuodesta 1990 alkaen elohopean kulutus primääriparistoissa on laskenut huomattavasti EU:n alueella. Tämä johtuu direktiivissä 91/157/ETY säädetyistä elohopean käyttökielloista paristoissa. Rajoitus tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 2000. Nappiparistoihin ei kuitenkaan sovelleta tätä rajoitusta. Suurin osa nykyisistä paristojen aiheuttamista elohopeapäästöistä EU:n alueella on peräisin erityistarkoituksiin käytettävistä elohopeaa sisältävistä nappiparistoista.³²

Huolimatta elohopean käyttöä paristoissa ja akuissa koskevista rajoituksista markkinoilla on edelleen ennen rajoituksen voimaantuloa valmistettuja elohopeaparistoja. Esimerkiksi Saksassa GRS raportoi, että yleiskäyttöisten paristojen ja akkujen keskimääräinen elohopeapitoisuus oli vuonna 1998 noin 200-300 ppm, vuonna 2002 100 ppm ja vuonna 2005 sen arvioidaan olevan 20 ppm. Vuonna 2001 arvioitiin, että kuutta tuhatta tonnia elohopeaparistoja ja -akkuja säilytetään edelleen kotitalouksissa, koska elohopeaa sisältävien nappikennojen palautusaste on ainoastaan noin 10 prosenttia myynnin määrästä³³. Eurooppalaisen kierrätysjärjestön EBRAn (European Battery Recycling

³⁰ Katso *Global Mercury Assessment*, Yhdistyneiden Kansakuntien ympäristöohjelma UNEP, Kemikaalit, Geneve, Sveitsi, joulukuu 2002.

³¹ Veteen joutuva epäorgaaninen elohopea muuntuu pohjasedimenteissä metyloiduksi elohopeaksi. Metyloitua elohopeaa kertyy helposti organismeihin ja kasautuu kalojen välityksellä ravintoketjussa ylempänä olevien eliöiden elimistöihin. Metyloitu elohopea on kroonisesti toksista, ja se vahingoittaa aivoja.

³² *Emission Inventory Guidebook*, joulukuu 2000.

³³ Katso Bundeskartellamtin tiedote (5. kesäkuuta 2002), osoitteessa <http://www.umweltbundesamt.de/uba-info-presse-e/presse-informationen-e/p5602e.htm+mercury+batteries+Germany+2002&hl=fr&ie=UTF-8>.

Association) mukaan kestää ainakin kymmenen vuotta, ennen kuin kuluttajat ovat hävittäneet vanhat elohopeaa sisältävät paristonsa. Koska yli 5 ppm:ää elohopeaa sisältävien primääriparistojen kaupan pitäminen lopetettiin vuonna 2000, EBRA arvioi, että käytetyt paristot eivät häviä jätevirrasta ennen vuotta 2010.

- **Kadmium:** Kadmium (Cd) on myrkyllinen ja karsinogeeninen aine. Kansainvälinen syöväntutkimuskeskus IARC (International Agency for Research of Cancer) on luokitellut kadmiumin ihmiselle syöpää aiheuttavaksi aineeksi. Epidemiologisten tutkimusten mukaan kadmiumille altistuneet työntekijät sairastuvat usein keuhkosityöpään. Tärkein muu kuin syöpäsairaus on munuaisvaurio. Korkeille kadmiumpitoisuuksille altistuneilla on havaittu myös luuston ja verenkierron toimintahäiriöitä. Eläimille on osoitettu aiheutuvan paljon toksisia vaikutuksia.³⁴

Direktiivin 67/548/ETY mukaisesti kadmiumyhdisteet luokitellaan seuraavasti:

- Xn; R20/21/22: Terveydelle haitallista hengitettynä, joutuessaan iholle ja nieltynä
- N; R50-53 - Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

Asetuksen 793/93/ETY³⁵ mukaisesti suoritetun riskienarvioinnin tulosten johdosta ehdotetaan, että mukautettaessa direktiiviä 67/548/ETY tekniikan kehitykseen 29. kerran otetaan käyttöön seuraava kadmiumin ja kadmiumoksidin luokittelu:

- T; R48/23/25: - Myrkyllistä: pitkäaikainen altistus voi aiheuttaa vakavaa haittaa terveydelle hengitettynä ja nieltynä;
- T+; R26 - Erittäin myrkyllistä hengitettynä;
- Carc.Cat. 2, R45 - Karsinogeenisten aineiden luokka 2;³⁶
- Muta. Cat.3, R68 - Mutageenisten aineiden luokka 3³⁷ / Pysyvien vaurioiden vaara;

³⁴ Katso *Risk Assessment, Cadmium oxide / Cadmium metal*; lopullinen luonnos, heinäkuu 2003 osoitteessa http://ecb.jrc.it/php-pgm/open_file.php?ITEM=Draft_RAR&CASNO=7440439&FICHIER=/DOCUMENTS/Existing-Chemicals/RISK_ASSESSMENT/DRAFT/R303_0307_env_hh.pdf

ja

Gentin yliopistossa, Belgiassa syyskuussa 2003 järjestetyn työpajan (2nd SCOPE Environmental Cadmium Workshop) tulokset osoitteessa <http://www.icsu-scope.org/cdmeeting/2003meeting/cdindex.htm>.

³⁵ EYVL L 224, 3.9.1993, s.34.

³⁶ Ainetta olisi pidettävä ihmiselle syöpää aiheuttavana aineena.

³⁷ Aineella voi olla terveysvaikutuksia ihmiselle sen mutageenisten vaikutusten takia.

- Repr. Cat.3; R62-63 - Lisääntymismyrkyllisten aineiden luokka 3³⁸ / voi mahdollisesti heikentää hedelmällisyyttä ja voi olla vaarallista sikiölle;
- N; R50-53 - Vaarallista ympäristölle / erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

Paristojen ja akkujen kadmiumpitoisuudet ovat suurimmat verrattuna muihin tyyppisiin metallipitoisuuksiin kiinteässä yhdyskuntajätteessä.³⁹ EU:n alueellinen kadmiumkulutus ylittää jo 2 638 tonniin. EU:ssa kulutetusta kadmiumista 75,2 prosenttia on peräisin NiCd-akuista, 14,9 prosenttia väriaineista, 5 prosenttia stabilisaattoreista sekä 5 prosenttia metalliseoksista ja pinnoitteista.⁴⁰

Paristoissa ja akuista käytetystä kadmiumista 75-80 prosenttia käytetään kannettavien NiCd-paristojen ja -akkujen tuotantoon, ja loput teollisuudessa käytettävien NiCd-paristojen ja -akkuja tuotantoon. Kannettavien NiCd-paristojen ja -akkujen arvioidaan sisältävän keskimäärin 13 painoprosenttia kadmiumia ja teollisuudessa käytettävien NiCd-paristojen ja -akkujen 8 painoprosenttia.

- **Lyijy:** Tietyistä pitoisuuksista alkaen lyijy on vaarallista ihmisille. Jatkuva ja akuutti ylialtistuminen lyijylle voi aiheuttaa vakavia ja kumulatiivisia terveysongelmia. Lyijyllä on vaikutuksia tärkeimpiin elimiin sekä keskushermostoon ja verenkiertoon. Lyijylle altistuminen aiheuttaa vakavimpia vaikutuksia pienille lapsille, koska lyijy imeytyy heihin helpommin kuin aikuisiin ja koska he ovat herkempiä lyijyn vahingollisille vaikutuksille. Erityisesti raskauden viimeisen kolmanneksen aikana lyijy voi imeytyä istukkaan ja vaikuttaa sikiöön. Lyijyllä voi olla kielteisiä vaikutuksia ekosysteemiin, mukaan luettuina vaikutukset meren eliöstön kasvuun ja tuottavuuteen, sekä kalojen myrkkypitoisuuksiin.⁴¹

Direktiivin 67/548/ETY mukaisesti lyijy-yhdisteet luokitellaan seuraavasti:

- Repr. Cat.1, R61 - Lisääntymismyrkyllisten aineiden luokka 1⁴² / Voi olla vaarallista sikiölle;
- Repr. Cat.3, R62 - Lisääntymismyrkyllisten aineiden luokka 3⁴³ / ; voi mahdollisesti heikentää hedelmällisyyttä;

³⁸ Aine voi heikentää ihmisten lisääntymiskykyä / aineella voi olla vaikutuksia ihmiseen aineen mahdollisten sikiön kehitykseen kohdistuvien myrkyllisyysvaikutusten vuoksi.

³⁹ *Targeted Risk Assessment (TRAR) on the use of cadmium oxide in batteries*, kertomuksen lopullinen luonnos, toukokuu 2003, s. 67. Raportin mukaan kadmiumin kokonaispitoisuuteen vaikuttaa viime kädessä eri jätejakeiden painojakauma.

⁴⁰ *Targeted Risk Assessment (TRAR) on the use of cadmium oxide in batteries*, kertomuksen lopullinen luonnos, toukokuu 2003, s.28

⁴¹ Katso raportti ”*Risks to Health and the Environment related to the Use of Lead in Products*”, TNO report STB-01-39 (Finals) osoitteessa

<http://europa.eu.int/comm/enterprise/chemicals/legislation/markrestr/studies/lead.pdf>.

⁴² Aineen tiedetään aiheuttavan ihmisille kehitysmyrkyllisyyttä.

- Xn; R20/22 - Terveydelle haitallista hengitettynä ja nieltynä
- R33 - Terveydellisten haittojen vaara pitkäaikaisessa altistuksessa
- N; R50-53 - Vaarallista ympäristölle / erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

Paristoissa ja akuissa käytettävän lyijyn osalta voidaan todeta, että lyijyä käytetään eniten ajoneuvoissa käytettävissä lyijyakuissa. Vuonna 1997 niissä käytettiin noin 73 prosenttia maailman lyijyntuotannosta.⁴⁴

3.2. Käytettyjen paristojen ja akkujen loppukäsittely

Kaksi kolmasosaa Euroopan kiinteästä yhdyskuntajätteestä sijoitetaan edelleen kaatopaikoille. EU-maiden kesken on kuitenkin selkeä ero ”kaatopaikoille sijoittavilla mailla” ja ”ei-kaatopaikoille sijoittavilla mailla”. Vaihtoehtojen valinta riippuu useista tekijöistä, kuten perinteisistä toimintamalleista, yleisön hyväksynnästä ja kaatopaikkojen edellyttämän maan saatavuudesta. Liittymässä olevissa maissa kaatopaikoille sijoitetaan kiinteästä yhdyskuntajätteestä yleensä yli 90 prosenttia ja monissa tapauksissa lähes 100 prosenttia.⁴⁵ Lailliset kaatopaikat ovat hyvin usein täysiä. Raskasmetallit ovat myrkkijä, jotka voivat valua ympäröivään pohjaveteen ja maaperään. Huolestuttavaa on myös laittomien kaatopaikkojen tuntematon, mutta arviolta suuri määrä EU:n 25:n jäsenvaltion alueella. Näiden kaatopaikkojen aiheuttamia riskejä ei voida määrittellä.⁴⁶ Kaatopaikoista annetun direktiivin 1999/31/EY tavoitteena on vähentää kaatopaikoille sijoitettavien jätteiden määrää ja myrkyllisyyttä. Siinä määritellään myös nykyisiä ja uusia kaatopaikkoja koskevat suunnittelu- ja toimintavaatimukset.⁴⁷ Jätteiden tärkein vaihtoehtoinen loppukäsittelymuoto on polttaminen, joka sekin aiheuttaa myrky- ja raskasmetallipäästöjä. Jätteenpoltoista annetussa direktiivissä 2000/76/EY vahvistetaan sekä uusia että nykyisiä polttolaitoksia koskevat jätteenpolton päästörajat.⁴⁸ Polttolaitoksiin on asennettava suodattimet, jotta myrkyt ja raskasmetallit eivät pääse ilmaan. Käytetyt filterit sekä neljännes jätteen alkuperäisestä painosta (polttolaitoksen jäämät) sijoitetaan kaatopaikalle, päästetään ilmaan tai veteen taikka käytetään esim. rakennusaineena.

Paristojen ja akkujen polton jälkeen pohjatuhkassa ja lentotuhkassa esiintyy metalleja, kuten kadmiumia, elohopeaa, sinkkiä, lyijyä, nikkeliä, litiumia ja mangaania. Paristojen ja akkujen poltto lisää täten raskasmetallien päästöjä ilmakehään ja huonontaa lentotuhkan ja pohjatuhkan (polttolaitoksen jäämät) laatua. Käytettyjen paristojen ja akkujen tärkein loppukäsittelymuoto on kaatopaikalle sijoittaminen. Arvioidaan, että 75

⁴³ Aineella voi olla vaikutuksia ihmisiin sen mahdollisten kehitysmyrkyllisyyttä aiheuttavien vaikutusten takia.

⁴⁴ Katso lyijyteollisuuden katsaus ”On-line lead fact book”, Icon 2001; osoitteessa <http://www.ldaint.org/factbook/factbookch3.htm>.

⁴⁶ *Environmental Signals 2002*, Euroopan ympäristökeskus.

⁴⁶ *EU focus on waste management*, Euroopan komissio, ympäristöasioiden pääosasto, elokuu 1999.

⁴⁷ EYVL L 182, 1.7.1999, s.1.

⁴⁸ EYVL L 332, 28.12.2000, s.91

prosenttia käytetyistä paristoista ja akuista sijoitetaan kaatopaikoille. Paristojen ja akkujen kaatopaikalle sijoittamiseen liittyvä suurin ympäristöongelma on päästöjen suotautuminen ympäristöön.⁴⁹ Litiumakkuihin liittyy vielä räjähdysvaara.

Kadmiumparistojen ja -akkujen loppukäsittelyyn liittyvät ympäristöriskit on arvioitu kadmiumia koskevassa kohdennetussa riskinarvioinnissa⁵⁰, jota tällä hetkellä käsitellään myrkyllisyyttä, ekomyrkyllisyyttä ja ympäristöä käsittelevässä tiedekomiteassa (SCTEE).⁵¹ Kohdennetun riskinarvioinnin mukaan kannettavien nikkelikadmiumakkujen polttamisesta aiheutuvat päästöt ilmaan ovat 323–1 617 tonnia kadmiumia vuodessa ja veteen 35–176 tonnia kadmiumia vuodessa. Kaatopaikalle sijoittamisesta aiheutuvat kannettavien nikkelikadmiumakkujen kadmiumpäästöt olivat yhteensä 131–655 kiloa kadmiumia vuodessa.⁵²

On arvioitu, että vuonna 2002 EU:n alueella sijoitettiin kiinteästä yhdyskuntajätteestä muodostuvaan jätevirtaan 2 044 tonnia kannettavia nikkelikadmiumakkuja.⁵³ Suuria määriä paristoja ja akkuja - jopa käytettyjä paristoja ja akkuja - säilytetään kuitenkin kotitalouksissa useiden vuosien ajan ennen kuin ne hävitetään ("paristojen ja akkujen hamstraaminen"). On arvioitu, että EU:n alueen kotitalouksissa säilytetään 37 prosenttia kannettavista paristoista ja akuista.⁵⁴ Teollisuuden arvioiden mukaan kannettavien nikkelikadmiumakkujen osalta määrä on vielä suurempi. Kun loppukäyttäjät tällä hetkellä päättää hävittää nämä paristot ja akut tavanomaisesti, ne voivat päätyä kiinteän yhdyskuntajätteen joukkoon. TRAR-raportissa todetaan, että mikäli NiCd-akkuja ei kerätä tehokkaasti, kiinteän yhdyskuntajätteen kadmiumpitoisuudet luultavasti nousevat. Tämän päästöjen lisääntymisen vaikutukset on arvioitu ainoastaan kiinteän yhdyskuntajätteen polton osalta. Kiinteän yhdyskuntajätteen koostumuksen muuttumisen vaikutusta kaatopaikkojen suotoveden koostumuksen muuttumiseen ei voida arvioida nykytietämyksen ja menetelmien perusteella.⁵⁵

⁴⁹ Suotautuminen on seurausta nesteen poistumisesta jätteestä sen oman painon tai tiivistymisen vuoksi ("ensimmäinen suotovesi") ja veden valumisesta kaatopaikan lävitse ("toinen suotovesi"). Suotautuva vesi saattaa olla sade-, kastelu- tai pohjavettä taikka kaatopaikan valumavettä.

⁵⁰ TRAR, lopullinen luonnos, toukokuu 2003, s.7. Lisäksi raportissa todetaan, että menetelmien puuttuessa ei tiettyjä vaikutuksia voida arvioida: polttojäämien uudelleen käytöstä aiheutuvien viivästyneiden kadmiumpäästöjen vaikutukset, kadmiumpitoisuuksien lisääntymisestä pohja- ja lentotuhkassa aiheutuvat vaikutukset tällaisen polttojäämän uudelleenkäytölle (sivu 6) ja kaatopaikkojen hajapäästöjen pilaaman pohjaveden aiheuttamat vaikutukset (sivu 7).

⁵¹ *Targeted Risk Assessment Report (TRAR)*, lopullisen kertomuksen luonnos, toukokuu 2003. Arvioinnin suoritti Belgia asetuksen 793/93/ETY puitteissa.

⁵² Katso TRAR-raportti, lopullisen kertomuksen luonnos, toukokuu 2003, s. 133. Raportissa tehdään seuraavat päätelmät: kannettavien nikkelikadmiumakkujen osuus koko kiinteästä yhdyskuntajätteestä muodostuvan jätevirran kadmiumsisällöstä on 10–50 prosenttia. Tässä jätevirrassa olevan kadmiumin yhteismäärä kuivapainona ilmaistuna on 10g/tonni. Käytetyistä kannettavista nikkelikadmiumakuista 24,4 prosenttia poltetaan ja 75,6 prosenttia sijoitetaan kaatopaikoille.

⁵³ *Impact Assessment on Selected Policy Options for Revision of the Battery Directive*, Bio Intelligence, elokuu 2003.

⁵⁴ *Impact Assessment on Selected Policy Options for Revision of the Battery Directive*, Bio Intelligence, elokuu 2003.

⁵⁵ TRAR, raportin viimeinen luonnos, toukokuu 2003, s.7. Lisäksi raportissa todetaan, että menetelmien puuttuessa ei tiettyjä vaikutuksia voida arvioida: polttojäämien uudelleen käytöstä

Komissio uskoo, että ehdotetut toimenpiteet ovat asianmukaisia TRAR-raportissa esitettyjen paristojen sisältämän kadmiumin aiheuttamien nykyisten riskien hallintaan.

3.3 Paristoissa käytettyjen metallien palauttaminen kansatalouden kiertoon

Tällä hetkellä osa kerätyistä paristoista sijoitetaan kuitenkin kaatopaikoille, eikä kierrätetä.⁵⁶ Bio Intelligencen mukaan vuonna 2002 kerättiin 22 361 tonnia kannettavia primääriparistoja, ja kierrätykseen päätyi 19 643 tonnia.⁵⁷ Kaikki kerätyt kannettavat ja varattavissa olevat paristot ja akut (4 862 tonnia) toimitettiin kierrätyslaitokseen. EBRAn mukaan vuonna 2002 kierrätettiin 10 710 tonnia kannettavia primääriparistoja ja 4 657 tonnia kannettavia varattavissa olevia paristoja ja akkuja.⁵⁸

Raaka-aineiden hallinnan tasolla paristoja ja akkuja pidetään uusioraaka-aineesta saatavana malmina.⁵⁹ Arvokkaat metallit, kuten nikkeli, koboltti ja hopea voidaan ottaa talteen.

Lisäksi järjestelmä voisi ottaa yhdyskuntajätteestä talteen useita paristojen ja akkujen sisältämiä aineita, kuten happoja, suoloja ja muoveja. Nämä voitaisiin toimittaa erityislaitoksiin, jotka on varustettu käytettyjen paristojen käsittelyyn soveltuvilla laitteilla.

Kierrätettyjen metallien käyttämisellä ensisulatettujen metallien sijaan paristojen ja akkujen valmistuksessa on myönteisiä ympäristövaikutuksia, koska energiankäyttö ja ensimateriaalin louhimisesta aiheutuva pilaantuminen vähenevät. Esimerkkinä voidaan mainita, että kierrätetyn kadmiumin käyttäminen NiCd-akkujen valmistuksessa vaatii 46 prosenttia vähemmän energiaa ja kierrätetyn nikkelin käyttäminen vastaavasti 75 prosenttia vähemmän energiaa verrattuna luonnossa olevan metallin louhimiseen ja jalostamiseen⁶⁰. Paristoissa ja akuissa käytettävän sinkin osalta kierrätykseen tarvittavan energian ja luonnossa olevan raaka-aineen louhintaan tarvittavan energian suhde on 2,2/8.⁶¹ Nämä luvut ovat erityisen tärkeitä otettaessa huomioon, että metallien alkutuotannon osuus maailmanlaajuisista hiilidioksidipäästöistä on noin 10 prosenttia.

aiheutuvien viivästyneiden kadmiumpäästöjen vaikutukset, kadmiumpitoisuuksien lisääntymisestä pohja- ja lentotuhkassa aiheutuvat vaikutukset tällaisen polttojäätteen uudelleenkäytölle (sivu 6) ja kaatopaikkojen hajapäästöjen pilaaman pohjaveden aiheuttamat vaikutukset (sivu 7).

⁵⁶ Esimerkiksi Yhdistyneessä kuningaskunnassa kerätyt teollisuudessa käytettävät NiCd-akut sijoitetaan kaatopaikoille (katso *Analysis of the Environmental Impacts and Financial Costs of a Possible New Directive on Batteries*, ERM 2000). Ruotsissa kaikki alkalimangaani- ja sinkkihiiliparistot sijoitetaan keräyksen jälkeen kaatopaikoille. Saksassa noin 30 prosenttia erilliskerätyistä paristoista sijoitetaan kaatopaikoille.

⁵⁷ *Impact Assessment on Selected Policy Options for the Revision of the Battery Directive*, Bio Intelligence, 2003.

⁵⁸ Katso <http://www.ebrarecycling.org/ArticlesPDF/pressreleases/EBRApressrelease4-6.pdf>

⁵⁹ Vertaa esimerkiksi sinkkimalmin metallipitoisuutta (15 prosenttia) paristojen sinkkipitoisuuteen (20 prosenttia).

⁶⁰ Rydh, C.J., Karlström, M., 2002, *Life Cycle Inventory of Recycling Portable Nickel-Cadmium Batteries*, Resources, Conservation and Recycling, No. 34, s. 289–309.

⁶¹ *Metaller, materialflöden i samhället*, Naturwardsverket, rapporti 4506, s. 27.

4. SISÄMARKKINANÄKÖKOHDAT

Myös tämän ehdotuksen tavoitteena on edistää sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa ja taata siten tavaroiden vapaa liikkuvuus sekä edistää kerättyjen paristojen ja akkujen kierrätystä koskevia sisämarkkinoita.

Voimassa oleva yhteisön lainsäädäntö tiettyjä vaarallisia aineita sisältävistä paristoista ja akuista (direktiivi 91/157/ETY) perustuu EY:n perustamissopimuksen 95 artiklaan (entinen 100 a artikla), jonka tavoitteena on yhdenmukaistaa kansallista lainsäädäntöä sisämarkkinoiden muodostumista varten. Direktiivin 91/157/ETY täytäntöönpanoa koskevat kansalliset lait eroavat kuitenkin toisistaan merkittävästi.

Toisistaan eroavat kansalliset toimenpiteet, kuten markkinoille saattamisen rajoittamista ja merkintöjä koskevat säännökset, voivat haitata sisämarkkinoiden toimintaa luomalla kaupan esteitä ja vääristämällä kilpailua. Teollisuus on usein ilmoittanut tällaisista seurauksista, kun jäsenvaltiot soveltavat direktiiviä 91/157/ETY eri tavoin. Yhteisön tason lainsäädännöllä olisi näin ollen poistettava tavaroiden vapaata liikkumista jäsenvaltioissa koskevat mahdolliset rajoitukset.

Toisena huolenaiheena ovat kansallisten keräys- ja kierrätysjärjestelmien soveltamisalojen erot. Joissakin jäsenvaltioissa keräys- ja kierrätysjärjestelmien piiriin kuuluvat kaikki paristot ja akut ja toisissa jäsenvaltioissa järjestelmien piiriin kuuluvat ainoastaan direktiivin 91/157/ETY soveltamisalaan kuuluvat paristot ja akut. Jäsenvaltioiden keräysasteet vaihtelevat myös huomattavasti. Koska näillä järjestelmillä voi olla kielteisiä vaikutuksia sisämarkkinoihin ja ne voivat vääristää kilpailua, on tärkeää varmistaa tasapuoliset toimintaedellytykset EU:n alueella. Vaikka jäsenvaltiot voivat vapaasti järjestää keräys- ja kierrätysjärjestelmät alueellaan, ehdotuksessa edellytetään, että jäsenvaltiot laajentavat näiden järjestelmien soveltamisalaa sisältämään kaikki markkinoille saatetut paristot ja akut.

Mittakaavaedut tehostavat paristojen kierrätystä käsiteltäessä suuria paristo- ja akkumääriä. Pienten jäsenvaltioiden mielestä voi olla vaikeaa saavuttaa taloudellisesti kestävä keräysaste niiden omalla alueella, joten ne turvautuvat paristojen ja akkujen keräykseen muissa jäsenvaltioissa voidakseen taata omien kierrätyslaitostensa tehokkaan toiminnan. Näin ollen tarvitaan yhteisön laajuinen järjestelmä, joka varmistaa, että sisämarkkinat toimivat moitteettomasti. Lisäksi on selvennettävä markkinoiden ylläpitäjiä koskevat ympäristövaatimukset ja edellytykset käytetyistä paristoista ja akuista huolehtimisen osalta, jotta sisämarkkinat toimisivat moitteettomasti.

5. EHDOTUKSEEN SISÄLTÄVÄT TOIMENPITEET

Ehdotettujen toimenpiteiden avulla kaikki käytetyt paristot ja akut ohjataan pois loppukäsittelytoimenpiteistä (kaatopaikat ja polttaminen) ja niiden avulla olisi varmistettava, että jäsenvaltiot ottavat käyttöön ympäristön kannalta kestäviä jätehuoltokäytäntöjä, jotka johtavat käytettyjen paristojen ja akkujen tehokkaaseen keräykseen ja kierrätykseen ja sisämarkkinoiden moitteettomaan toimintaan. Elohopeaa, kadmiumia ja lyijyä sisältäville paristoille ja akuille ehdotetaan lisätoimenpiteitä, koska

nämä paristot kuuluvat vaarallisen jätteen luokkaan ja edellyttävät näin ollen ylimääräisiä riskinhallintatoimenpiteitä.

Valmistellessaan tätä ehdotusta komissio arvioi joukon toimenpiteitä laajennetun vaikutusten arvioinnin avulla.⁶² Arvioinnissa käytettiin hyväksi pääasiassa riippumattoman konsultin tekemää tutkimusta⁶³, julkisen kuulemisen tuloksia sekä paristoissa käytettävän kadmiumin (oksidin) kohdennettua riskinarviointia.⁶⁴

5.1. Kaikkien käytettyjen paristojen ja akkujen keräys

Kannettavien paristojen ja akkujen nykyinen keräysaste on huono. Suurin syy näyttää olevan se, että kuluttajilla on huomattavia vaikeuksia erottaa nykyisten direktiivien soveltamisalaan kuuluvat paristot ja akut (tiettyjä määriä elohopeaa, kadmiumia ja lyijyä sisältävät paristot ja akut) muista paristoista ja akuista (esimerkiksi yleiskäyttöisistä paristoista). Lisäksi näyttää siltä, että mittakaava- ja tuotevarioinnin etujen takia vain pientä osaa kaikista kannettavista paristoista ja akuista koskevan erillisen keräys- ja käsittelyjärjestelmän kustannukset ovat suuri este. Yleisesti ollaan sitä mieltä, että siirtyminen kaikkia paristoja ja akkuja koskevaan keräysjärjestelmään nostaa myös elohopeaa, kadmiumia ja lyijyä sisältävien paristojen ja akkujen keräysastetta.

Direktiivin 91/157/ETY soveltamisesta saadut kokemukset vahvistavat, että tehokkain tapa kerätä kotitalouksien kannettavia paristoja ja akkuja on soveltaa kaikkia paristoja ja akkuja koskevaa keräysjärjestelmää⁶⁵. Näin ollen on tärkeää rohkaista jäsenvaltioita ottamaan käyttöön tehokkaita keräysjärjestelmiä kaikkien kannettavien paristojen ja akkujen keräystä varten vahvistamalla yhteisön tason keräyksen vähimmäistavoitteet.

Ehdotuksessa vahvistetaan kaikkien käytettyjen kannettavien paristojen ja akkujen keräystä koskevat yhteiset vähimmäistavoitteet korkeiden ja verrattavissa olevien keräysasteiden varmistamiseksi eri jäsenvaltioissa. Tämä mahdollistaisi myös yhteisön tason seurannan. Ehdotuksen mukaan tämä tavoitteen suurena olisi grammaa/asukas. Tämä vastaa WEEE-direktiivin keräystavoitetta koskevia laskelmia.⁶⁶

⁶² Vaikutusten arviointia koskevan komission tiedonannon mukaan vaikutusten arviointien avulla kartoitetaan ehdotettujen poliittisten toimien todennäköiset myönteiset ja kielteiset vaikutukset, jolloin voidaan tehdä perusteltuja päätöksiä ja hahmottaa vaihtoehtoisten tavoitteiden vaatimat myönnytykset. Vaikutustenarvioinnissa noudatetaan suhteellisen analyysin periaatetta, eli yksityiskohtaisuuden aste vaihtelee ehdotuksen todennäköisten vaikutusten mukaan (KOM (2002)276 lopullinen).

⁶³ *Impact Assessment on Selected Policy Options for Revision of the Battery Directive*, Bio Intelligence, elokuu 2003.

⁶⁴ *Targeted Risk Assessment (TRAR) on the use of cadmium oxide in batteries*, kertomuksen lopullinen luonnos, toukokuu 2003

⁶⁵ Tästä syystä useat jäsenvaltiot (Itävalta, Saksa, Ranska, Alankomaat, Belgia ja Ruotsi) ovat jo siirtyneet (direktiivin 91/157/ETY edellyttämästä) paristojen ja akkujen erilliskeräysjärjestelmästä kaikkia paristoja ja akkuja koskevaan keräysjärjestelmään. Myös EPBA on puoltanut kaikkia paristoja ja akkuja koskevaa keräysjärjestelmää jo vuodesta 1997, jolloin järjestön kaksivaiheinen suunnitelma (*Two Steps Towards a Better Environment*, EPBA, marraskuu, 1997) hyväksyttiin.

⁶⁶ Asianosaisten lausuntojen mukaan yhteyttä paristojen ja akkujen vuosimyyntiin ei paristojen ja akkujen pidemmän elinkaaren (jopa 15 vuotta) ja kuluttajien hamstraustaipumusten (kuluttaja

Käytettyjä teollisuudessa ja ajoneuvoissa käytettäviä paristoja ja akkuja hävitetään harvoin ympäristöön toisin kuin käytettyjä kannettavia paristoja ja akkuja, koska ne ovat suuria ja koska ne ovat olleet ammattikäytössä. Näiden paristojen ja akkujen keräysaste on vakiintuneiden teollisuuden käytänteiden ja niiden taloudellisen arvon takia jo lähes 100 prosenttia. Tästä syystä ei pidetty tarpeellisena vahvistaa näitä paristoja ja akkuja koskevia erityisiä keräystavoitteita. Sen sijaan ehdotuksessa säädetään oikeudellisesta velvoitteesta, jonka mukaisesti tuottajien on otettava nämä paristot vastaan. Ehdotuksessa edellytetään myös, että ajoneuvoissa käytettävät paristot ja akut kerätään erikseen, ellei näitä paristoja kerätä jo direktiivin 2000/53/EY mukaisilla järjestelmillä.

Ympäristösyistä on erityisen tärkeää ohjata vaaralliset jätteet pois jätevirrasta. Näin ollen ehdotetaan, että teollisuusparistojen ja -akkujen ja ajoneuvojen paristojen ja akkujen sijoittaminen kaatopaikalle ja polttaminen kielletään. Nämä ovat pääasiassa lyijyakkuja ja nikkelikadmiumakkuja. Kannettavien nikkelikadmiumakkujen osalta tällaista kieltoa ei ilmeisesti voitaisi toteuttaa. Näin ollen näiden paristojen ja akkujen keräämiselle ehdotetaan lisätavoitetta. Ehdotuksessa asetetaan tavoitteeksi 80 prosenttia kaikkien vuoden aikana käytettyjen kannettavien NiCd-paristojen ja -akkujen määrästä. Kyseinen määrä kannettavia NiCd-paristoja ja -akkuja kerätään ja käsitellään yhdyskuntajätteen joukossa.

Jäsenvaltioiden on seurattava kiinteästä yhdyskuntajätteestä muodostuvaan jätevirtaan sijoitettujen käytettyjen kannettavien nikkelikadmiumparistojen ja -akkujen määrää ja raportoitava siitä komissiolle. Näiden tietojen sekä uuden tieteellisen tiedon ja tekniikan kehityksen perusteella komissio arvioi säännöllisesti kadmiumin käyttöön paristoissa ja akuissa liittyvät erityiset ympäristöriskit.

5.2. Kaikkien käytettyjen paristojen ja akkujen kierrätys

Direktiivissä 91/157/ETY ei säädetä erityisistä käytettyjen paristojen ja akkujen kierrätysvaatimuksista. Jäsenvaltiot voivat päättää niistä itse edellyttäen, että ne ovat sisämarkkinasääntöjen mukaisia. Direktiivissä rohkaistaan jäsenvaltioita edistämään kierrätysmenetelmien tutkimusta. Jäsenvaltiot voivat myös ottaa käyttöön kierrätystä edistäviä toimia, kuten taloudellisia ohjauskeinoja.⁶⁷

Paristojen ja akkujen kierrätyksellä varmistetaan, että paristoja ja akkuja ei sijoiteta keräyksen jälkeen kaatopaikoille tai hävitetä polttamalla. Kierrätys on näin ollen tarpeen materiaalikierron sulkemiseksi. Se edistää myös arvokkaiden luonnonvarojen säästämistä EY:n perustamissopimuksen 174 artiklan mukaisesti. Koska paristojen ja akkujen tuotannossa käytetään tuhansia tonneja metalleja, korkea kierrätysaste edistää huomattavasti arvokkaiden luonnonvarojen säilyttämistä.

säilyttävät usein paristot ja akut kotona jopa käytön lopettamisen jälkeen) vuoksi ole. EPBA suosii tätä laskentamenetelmää.

⁶⁷ Katso direktiivin 91/157/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna, 6 artiklan 4 luetelmakohta ja 7 artiklan 1 kohta.

Periaatteessa kaikki kerätyt paristot ja akut olisi kierrätettävä. Kaikki paristot ja akut eivät välttämättä sovi kierrätettäväksi esimerkiksi siitä syystä, että ne ovat vahingoittuneet keräysprosessin aikana. Ehdotuksessa säädetäänkin näin ollen poikkeuksesta sääntöön, jonka mukaan kaikki kerätyt paristot olisi kierrätettävä. Kierrättämättä voidaan jättää enintään 10 prosenttia kerätyistä paristoista ja akuista.

Ympäristösyistä on lisäksi tärkeää, että lyijy- ja nikkelikadmiumparistojen ja -akkujen sisältävä lyijy ja kadmium todella kierrätetään, kun nämä paristot ja akut tuodaan kierrätyslaitokseen. Koska noin 70 prosenttia lyijyn- ja kadmiumin tuotannosta käytetään paristojen ja akkujen valmistukseen, voidaan näiden paristojen ja akkujen kierrätyksellä säästää merkittävästi resursseja. Näille kierrätysprosesseille ehdotetaan vähimmäistehokkuusasetta.

Ympäristönäkökulmasta katsottuna elinkaarianalyysit osoittavat, että NiCd-paristojen ja -akkujen optimaalinen kierrätysaste on lähes 100 prosenttia.⁶⁸ Tutkimusten mukaan NiCd-paristojen ja -akkujen kierrätys on energiatehokasta jopa tapauksissa, joissa käsittelylaitokset sijaitsevat hieman kauempana.⁶⁹ Lukuun ottamatta paristojen ja akkujen käyttövaihetta 65 prosenttia käytetystä primäärienergiasta käytetään paristojen ja akkujen valmistusvaiheessa ja 32 prosenttia raaka-aineen tuotannossa. Kierrätetyn kadmiumin käyttö vaatii 46 prosenttia ja kierrätetyn nikkelin käyttö 75 prosenttia vähemmän primäärienergiaa kuin luonnossa olevan metallin louhiminen ja jalostaminen. Kadmiumin, nikkelin, raudan ja muiden paristoissa käytettävien materiaalien kierrätys on varsin helppoa, joten on käytännöllisesti katsoen mahdollista kierrättää kaikki (99,9%) NiCd-paristojen ja -akkujen sisältämistä materiaaleista. Talteen otettua kadmiumia olisi käytettävä uusien paristojen ja akkujen sekä muiden tuotteiden valmistuksessa.

Näin ollen ehdotetaan, että kaikki nikkelikadmiumparistojen ja -akkujen sisältämä kadmium ja vähintään 75 painoprosenttia materiaalista kierrätetään.⁷⁰

Lyijyparistojen - ja akkujen kierrätysjärjestelmät ovat jo laajalti käytössä ja osa nykyisiä teollisuuden käytäntöjä. Nämä paristot ja akut sisältävät lähinnä lyijyä, jonka kierrätys on helppoa. Lyijyparistojen ja -akkujen elinkaarianalyysit osoittavat, että mikäli lyijyparistoissa ja -akuissa käytetään enemmän kierrätettyä lyijyä, niin kielteiset ympäristövaikutukset niiden elinkaaren aikana vähentyvät.⁷¹ Ehdotuksessa vahvistetaan näiden paristojen ja akkujen kierrätyksestä koskevat vähimmäistavoitteet. Ehdotuksen

⁶⁸ Rebecca Lankey ja Francis McMichael, *Rechargeable Battery Management and Recycling: A Green Design Educational Module*, 1999.

⁶⁹ Carl Johan Rydh ja Magnus Karlström, *Life Cycle Assessment of Recycling Portable Nickel-Cadmium Batteries*, 2002.

⁷⁰ Bio Intelligencen mukaan tämä vastaa NiCd-paristojen ja -akkujen talteenotettavan materiaalin määrää. katso *Impact Assessment on Selected Policy Options for Revision of the Battery Directive*, Bio Intelligence, elokuu 2003. EBRA:n ehdotus on, että nikkelikadmiumparistoista ja -akuista kierrätetään vähintään 70 painoprosenttia. Teollisuus arvioi, että jopa 80 painoprosenttia NiCd-paristoista ja -akuista kierrätetään.

⁷¹ C.J.Rydh, *Environmental assessment of vanadium redox and lead-acid batteries for stationary energy storage*, Journal of Power Sources, 80 (1999), s. 21-29.

mukaan kaikki näiden paristojen ja akkujen sisältämä lyijy olisi kierrätettävä ja lisäksi vähintään 65 painoprosenttia niiden sisältämästä materiaalista.⁷²

Muiden paristojen ja akkujen osalta ehdotetaan keskimääräiseksi kierrätystehokkuudeksi 55 painoprosenttia.

6. TALOUDELLISET NÄKÖKOHDAT

6.1. Keräys- ja kierrätyskustannukset

Keräyksen ja kierrätyksen kustannukset koostuvat lajittelun, yhdistämisen, varastoinnin, kierrätyslaitokseen kuljetuksen ja kierrätyksen kustannuksista.

Kannettavien paristojen ja akkujen keräyksen ja kierrätyksen kustannukset vaihtelevat merkittävästä jäsenvaltioiden välillä riippuen siitä, miten niiden keräysjärjestelmät on järjestetty. Eri järjestelmien kustannuksia on vaikea verrata. On kuitenkin selvää, että keräyskustannukset (euroa/tonni) ovat alhaisemmat kaikkia paristoja ja akkuja koskevan keräysjärjestelmän yhteydessä kuin tiettyjä kannettavia paristoja ja akkuja koskevissa erilliskeräysjärjestelmissä. Saavutetut keräysasteet ovat myös korkeammat.

Kannettavien paristojen ja akkujen valmistajien ja myyjien eurooppalainen järjestö EPBA raportoi, että kaikkia kannettavia paristoja ja akkuja koskevan tehokkaan keräysjärjestelmän käyttöönotaneiden jäsenvaltioiden keräys- ja kuljetuskustannukset ovat varsin kiinteät, 300-500 euroa/tonni. Kierrätyskustannukset ovat laskeneet mittakaavaetujen vuoksi, kun paristoja ja akkuja kerätään yhä enemmän ja enemmän. Lisäksi kustannusten vähentämistä on helpottanut kierrätysmarkkinoiden tehokas kilpailu sekä vähemmän elohopeaa sisältävien paristojen ja akkujen kierrättäminen muissa kuin erikoistuneissa kierrätyslaitoksissa. EPBA:n mukaan kannettavien paristojen ja akkujen kierrätyskustannukset ovat keskimäärin 400–900 euroa/tonni.

Hiljattain on saatu kokemuksia siitä, että joissain jäsenvaltioissa keräysaste on parantunut yksinkertaisesti keräysjärjestelmien optimoinnilla eli parantamalla keräyspisteiden sijaintia ja informoimalla paremmin yleisöä. Tämä on voitu toteuttaa lisäämättä vastaavasti keräyskustannuksia. Lisäksi voidaan todeta, että kustannusten ja keräysasteen välillä ei ole suoraa yhteyttä. Todisteena tästä ovat kaksi kansallista keräysjärjestelmää (Itävallan UFB ja Belgian BEBAT), joiden keräysasteet ovat korkeimmat ja tonnikohtaiset keräyskustannukset ovat toisella alhaisimmat ja toisella korkeimmat⁷³.

Kannettavien paristojen ja akkujen keräys- ja kierrätysvaatimusten vahvistamisesta yhteisön tasolla direktiiviehdotuksen mukaisesti voidaan tehdä kaksi huomiota. Ensinnäkin on mielekäästä ennustaa, että tonnikohtaiset kustannukset nousevat, mikäli

⁷² Katso EBRAn 25 päivänä huhtikuuta 2003 tehty kannanotto, joka toimitettiin asianosaisten kuulemiseen.

⁷³ Vuonna 2002 Itävalta keräsi 44 prosenttia vuosimyynnistä kustannusten ollessa 1 115 euroa/tonni. Belgia keräsi 59 prosenttia vuosimyynnistä kustannusten ollessa 3 765 euroa/tonni.

yhteisön pakolliset keräystavoitteet on saavutettava. Toiseksi voidaan olettaa, että nykyisten keräysjärjestelmien kustannukset laskevat ajan myötä, kun keräysjärjestelmien hallinta ja suunnittelu paranee kuluttajien tietoisuuden lisääntyä.

Kaikkien kannettavien paristojen ja akkujen kustannustehokkain keräysaste on 160–200 grammaa asukasta kohden vuodessa. Yhteisön markkinoille saatettujen kannettavien paristojen ja akkujen keräyksen, lajittelun ja kierrätyksen kokonaiskustannukset ovat arviolta 1 846– 2 423 euroa/tonni.⁷⁴ Siirtyminen tiettyjen paristo- ja akkutyypin keräyksestä ja kierrätyksestä (kuten direktiivissä 91/157/ETY edellytetään) kaikkien paristojen ja akkujen kierrätykseen maksaa arviolta 70-92 miljoonaa euroa vuodessa.⁷⁵

Olisi huomioitava, että tämä arvio on varsin korkea.⁷⁶ Kun yhä enemmän paristoja ja akkuja kerätään ja käsitellään, odotetaan saatavan merkittäviä mittakaavaetuja, erityisesti erityiskeräysjärjestelmistä, joissa merkittävät kustannusvähennykset ovat mahdollisia. Nykyisistä kierrätysjärjestelmistä saadut kustannukset osoittavat myös, että järjestelmiä voidaan parantaa ilman, että kustannukset nousevat merkittävästi.

WEEE-direktiivin täytäntöönpanon pitäisi myös tehostaa sähkö- ja elektroniikkalaitteissa käytettävien kannettavien paristojen ja akkujen keräystä. Teollisuus arvioi, että 90 prosenttia kannettavista NiCd-paristoista ja akuista on liitetty sähkö- ja elektroniikkalaitteisiin. Tämän pitäisi mahdollistaa, että jäsenvaltiot saavuttavat korkeammat keräysasteet kuin tällä hetkellä saavutetaan kansallisissa keräysjärjestöissä niin, että rajakustannukset kerättyä paristotonnin kohden nousevat vain vähän, koska osa kustannuksista kohdennetaan WEEE-keräysjärjestelmien täytäntöönpanoon.

Belgiasta, Saksasta ja Alankomaista saadut kokemukset osoittavat, että paristojen ja akkujen myyntihintojen korotuksilla ei näytä olevan vaikutuksia paristojen kulutukseen. Mikäli kaikki ehdotetun käytettyjen kannettavien paristojen ja akkujen keräys- ja kierrätysasteen kustannukset siirrettäisiin kuluttajien maksettavaksi, vuotuiset lisäkustannukset kotitaloutta kohden olisivat yhdestä kahteen euroa.

Ajoneuvojen käytetyistä paristoista ja akuista kerätyn kierrätetyn lyijyn myynnistä saadut voitot olivat vuosina 1995–1999 265–350 euroa/tonni. Verrattuna näiden paristojen keräyksen ja kierrätyksen kokonaiskustannuksiin, jotka vaihtelevat 270 ja 350 euron välillä tonnia kohden, nettokustannukset/voitot ovat -77 – +93 euroa/tonni.⁷⁷

⁷⁴ Katso *Impact Assessment on Selected Policy Options for Revision of the Battery Directive*, Bio Intelligence, s.133 (laskelma, jossa käytetty korkeita kustannuksia ja vähintään 90 prosentin kierrätysastetta).

⁷⁵ Oletuksena on, että 160–200 gramman keräysaste asukasta kohden edellyttää, että kannettavien paristojen ja akkujen keräysmäärä kasvaa 50 000 tonnilla.

⁷⁶ Vertaa EPBA (heinäkuu 2003), joka arvioi, että 40 000 tonnin kerääminen aiheuttaa 43 miljoonan euron vuosikustannukset.

⁷⁷ Katso *Impact Assessment on Selected Policy Options for Revision of the Battery Directive*, Bio Intelligence, elokuu 2003.

Teollisuuden käytettyjen NiCd-paristojen ja -akkujen keräys- ja kierrätyskustannukset ovat keskimäärin 0–300 euroa/tonni.⁷⁸ Kustannukset riippuvat pääasiassa kierrätyslaitoksen tyypistä, talteenotettavien metallien määristä ja romumetallin markkinahinnoista. Teollisuuden mukaan näiden paristojen ja akkujen kierrätyskustannukset on jo sisällytetty valmistajan loppukäyttäjiltä perimään hintaan. Näin ollen pakolliset kierrätystavoitteet eivät vaikuttaisi valmistajien kilpailukykyyn. Kierrätysteollisuus raportoi, että NiCd-paristojen ja -akkujen kierrätyskustannukset saattavat laskea tulevaisuudessa, erityisesti siitä syystä, että nikkelin kierrätysaste nousee 10–15 prosenttia.

Edellä mainitut näkökohdat huomioon ottaen tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien teollisuuden ja ajoneuvojen paristojen ja akkujen keräysvaatimusten ja kierrätystavoitteiden toteuttamisesta teollisuudelle aiheutuvat lisäkustannukset tuskin ovat merkittäviä yleisen kustannusrakenteen kannalta.

Myöskään ehdotetulla ajoneuvojen ja teollisuuden käytettyjen paristojen ja akkujen loppukäsittelyä koskevalla kiellolla ei odoteta olevan merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Koska lyijyparistojen ja akkujen kierrätyksellä on yleensä positiivisia taloudellisia vaikutuksia, kaatopaikalle sijoittamista/polttamista koskevalla kiellolla eliminoidaisiin käytettyjen lyijyparistojen- ja akkujen kaatopaikalle sijoittamista koskevat kustannukset, jotka ovat arviolta 120 euroa/tonni. Teollisuuden NiCd-paristojen ja -akkujen kaatopaikalle sijoittamista tai polttamista koskeva kiello aiheuttaisi lisäkustannuksia/-tuloja -120 – +180 euroa/tonni.⁷⁹

6.2. Keräyksen ja kierrätyksen edut

Kaikkien käytettyjen paristojen ja akkujen keräämisen ja kierrättämisen yhteisön markkinoilta pitäisi saada aikaan seuraavia taloudellisia etuja:

- paristoissa ja akuissa käytettävien raaka-aineiden tuottamisen kustannukset laskevat, koska ensimateriaalit voidaan korvata kierrätetyillä materiaaleilla,
- loppukäsittelyn, erityisesti kaatopaikalle sijoittamisen kustannukset laskevat, koska käytettyjen paristojen ja akkujen sijoittaminen kaatopaikoille tai polttaminen vähenee ja kierrätys lisääntyy, Loppukäsittelyn kustannukset ovat arviolta 120 euroa/tonni. Jos oletetaan, että ehdotettu kierrätysaste merkitsisi, että kannettavia paristoja ja akkuja kerätään 50 000 tonnia enemmän, vältetyt loppukäsittelykustannukset olisivat kokonaisuudessaan 6 miljoonaa euroa.
- Kierrätyskustannukset laskevat esimerkiksi korkeamman keräysasteen ja mittakaavaetujen vuoksi.

⁷⁸ Katso *Impact Assessment on Selected Policy Options for Revision of the Battery Directive*, Bio Intelligence, elokuu 2003. Bio Intelligencen loppuraportti (heinäkuu 2003).

⁷⁹ Verrattaessa kierrätyksen nettokustannuksia (0–300 euroa/tonni) kaatopaikalle sijoittamisen kustannuksiin (120 euroa/tonni), katso myös *Impact Assessment on Selected Policy Options for Revision of the Battery Directive*, Bio Intelligence, 2003. Bio Intelligencen loppuraportti (heinäkuu 2003).

- Ulkoisten kustannusten välttäminen. Ulkoiset kustannukset ovat kielteisten ympäristövaikutusten kustannuksia, joita ei ole sisällytetty tuotteen hintaan, ja jotka yhteiskunta yleensä maksaa puhdistuskustannusta, ympäristön tilan huonontumisen tai kielteisten terveysvaikutusten muodossa. Koska on vaikeaa määrittää määrällisesti tai taloudellisesti mitään näistä ulkoisista kustannuksista, jotka ehdotetuilla toimenpiteillä voidaan välttää, rajoitetaan etujen kuvaus seuraavaan:
 - tiettyjen ulkoisten kustannusten välttäminen hyödyntämällä sellaiset käytettyjen paristojen ja akkujen sisältämät materiaali, jotka muuten loppukäsitteläisiin. Paristojen ja akkujen sisältämä metalli voidaan poistaa jätevirrasta ja kierrättää. Lisäksi paristojen ja akkujen sisältämät muut aineet, kuten hapot, suolat, muovit jne. voidaan myös ohjata pois jätevirrasta.
 - Käytettyjen paristojen ja akkujen polttamisesta/kaatopaikalle sijoittamisesta mahdollisesti aiheutuvan ilman ja veden pilaantumisen sekä kielteisten ympäristövaikutusten aiheuttamien ulkoisten kustannusten välttäminen. Nämä ympäristövaikutukset riippuvat monista eri tekijöistä, kuten oikeudellisten säännösten kireydestä ja niiden noudattamisesta käytännössä ja jätteenkäsittelylaitoksen sijainnista. Tietty paristojen ja akkujen sisältämät aineet voivat myös saastuttaa polttolaitoksen tuhkaa, jota voitaisiin muuten käyttää rakennusmateriaalina. Ihmisten ja ympäristön altistumisen taso ja vaikutukset ovat mahdollisesti hyvin merkittäviä.

7. TOISSIJAISSUUS- JA SUHTEELLISUUSPERIAATTEET

Ympäristönsuojelutoimenpiteet sekä toimenpiteet, jotka vaikuttavat sisämarkkinoihin, kuuluvat sekä yhteisön että jäsenvaltioiden toimivaltaan. Toissijaisuusperiaate edellyttää, että yhteisö toimii vain⁸⁰ siinä tapauksessa ja siinä laajuudessa kuin jäsenvaltiot eivät voi riittäväällä tavalla toteuttaa suunnitellun toiminnan tavoitetta, jotka suunnitellun toiminnan laajuuden tai vaikutusten takia voidaan tämän vuoksi toteuttaa paremmin yhteisön tasolla. Suhteellisuusperiaate edellyttää, että yhteisön toiminnassa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tavoitteiden saavuttamiseksi.⁸¹

Tässä ehdotuksessa otetaan huomioon toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteet seuraavista syistä:

- Käytettyjen paristojen ja akkujen huolehtimisesta aiheutuva pilaantuminen on luonteeltaan valtioiden rajat ylittävää. Tämä on totta erityisesti kaatopaikoille

⁸⁰ Tätä periaatetta sovelletaan ainoastaan sellaisiin aloihin, jotka eivät kuulu yhteisöjen yksinomaiseen toimivaltaan.

⁸¹ Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 5 artikla.

sijoitettujen tai polttamalla hävitettyjen käytettyjen paristojen ja akkujen aiheuttaman ilman ja veden pilaantumisen osalta.

- Toisistaan eroavat kansalliset toimenpiteet, kuten merkintävaatimukset, voivat haitata sisämarkkinoiden toimintaa luomalla kaupan esteitä ja vääristämällä kilpailua. Tuotevaatimukset olisi asetettava yhteisön tasolla sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi ja käytettyjen paristojen ja akkujen vapaan liikkuvuuden mahdollistamiseksi jäsenvaltioiden välillä.
- Ehdotuksessa vahvistetaan oikeudelliset vaatimukset käytettyjen paristojen ja akkujen keräystä ja kierrätystä koskevan yhdenmukaisen yhteisön strategian luomiseksi. Samalla jäsenvaltiot voivat kuitenkin vapaasti valita soveltuvimmat kansalliset toimenpiteet (esimerkiksi vapaaehtoiset sopimukset) ehdotuksen tavoitteiden saavuttamiseksi.
- Jäsenvaltioiden on otettava huomioon kansalliset, alueelliset ja paikalliset olosuhteet ottaessa käyttöön käytettyjen paristojen ja akkujen keräys-, käsittely- ja rahoitusjärjestelyjä. Ehdotuksessa annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus joustavaan toteutukseen.
- Ehdotuksessa keskitytään yksinomaan avaintoimintoihin, joita tarvitaan ehdotuksen tavoitteiden saavuttamiseen: määritelmät, kaupan pitämistä koskevat rajoitukset, keräys- ja kierrätysvaatimukset, merkintävelvoitteet, tietojen kokoaminen, raportointivelvoitteet ja kuluttajille annettavat tiedot. Näiden olisi taattava kaikkien käytettyjen paristojen ja akkujen suljettu kierto. Vaikka on harkittu myös kadmiumin käytön vaiheittaista kieltämistä paristoissa ja akuissa, laajennetun vaikutusten arvioinnin tulokset osoittavat, että nykytilanteessa ehdotetut erityistoimenpiteet ovat asianmukaisempia. Oikeudellisen säädöksen valittu muoto (uusi direktiivi) antaa jäsenvaltioille vaihtoehtoja ehdotuksen tavoitteiden saavuttamiseen ja kunnioittaa samalla EY:n perustamissopimusta ja erityisesti sen sisämarkkinoita ja kilpailua koskevia sääntöjä.

8. KAUPPANÄKÖKOHDAT

Ehdotettua direktiiviä sovelletaan yhdenmukaisesti kaiken tyyppisiin yhteisön markkinoilla oleviin paristoihin ja akkuihin riippumatta siitä, missä ne on valmistettu. Ehdotetut toimenpiteet ovat välttämättömiä direktiivin tavoitteiden saavuttamiseksi.

Lisäksi kaikki ehdotuksessa esitetyt toimenpiteet on suunniteltu siten, että ne ovat sopusoinnussa kansainvälisten velvoitteiden kanssa ja että potentiaaliset vaikutukset kauppaan ovat mahdollisimman vähäiset. EU:n WTO-sopimuksen mukaiset velvoitteet on otettu asianmukaisesti huomioon, samoin kuin tarve välttää tarpeettomien kaupan esteiden muodostuminen.

Voimassa olevan yhteisön lainsäädännön ja ohjelmien kehyksessä olisi harkittava, että liittymässä oleville maille, ehdokasmaille ja kehitysmailla annettaisiin tarvittaessa

teknistä apua ehdotetun direktiivin noudattamisen helpottamiseksi, jotta näiden maiden tuotteilla olisi (edelleen) pääsy yhteisön markkinoille.

9. OIKEUSPERUSTA

Ehdotuksen tavoitteena on sekä ympäristönsuojelu että paristoja ja akkuja koskevan kansallisen lainsäädännön yhdenmukaistaminen. Se perustuu siksi sekä EY:n perustamissopimuksen 95 artiklaa että 175 artiklaan. Näissä kahdessa EY:n perustamissopimuksen artiklassa määrätään keskenään erilaisista ehdoista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot voivat pitää yllä tai ottaa käyttöön tiukempia suojatoimenpiteitä. Tästä syystä on tarpeen ilmoittaa oikeusperusta ehdotuksen kullekin osalle.

On asianmukaista yhdenmukaistaa tuotevaatimuksia koskevat jäsenvaltioiden lait (kuten elohopean käyttökielto ja merkintävaatimukset) EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan perusteella. Tämä oikeusperusta on asianmukainen, koska tuotevaatimuksia koskevan lainsäädännön eroavaisuudet jäsenvaltioiden välillä voisivat muodostaa kaupan esteitä ja vääristää kilpailua yhteisössä. Tällä olisi välitön vaikutus sisämarkkinoiden toteuttamiseen ja toimintaan.

Toisaalta tuntuu asianmukaisemmalta, että paristo- ja akkujätteen syntymisen ehkäisemistä tai vähentämistä tai paristojen ja akkujen sisältämien kielteisten ympäristövaikutusten ehkäisemistä tai vähentämistä koskevat yhdenmukaistamistoimenpiteet perustuvat EY:n perustamissopimuksen 175 artiklaan. Näiden toimenpiteiden, joiden tavoitteena on varmistaa ympäristönsuojelun korkea taso, ei pitäisi estää jäsenvaltioita hyväksymästä tiukempia toimenpiteitä kansallisella alueellaan.

LIITTEET

LIITE I: TIIVISTELMÄ EHDOTUKSEN SISÄLLÖSTÄ

1 artiklassa määritellään ehdotetun direktiivin kohde.

2 artiklassa määritellään direktiivin soveltamisala. Ehdotettu direktiivi kattaa kaikäntyyppiset markkinoilla olevat paristot ja akut niiden materiaalisällöstä tai käyttötarkoituksesta riippumatta.

3 artiklassa annetaan direktiivissä käytävät määritelmät.

4 artiklassa uudistetaan direktiivissä 98/101/EY säädetty vaatimus raskasmetallien ja elohopean korvaamisesta.

5 artiklassa edellytetään, että jäsenvaltiot kannustavat tuottajia tehostamaan paristojen ja akkujen ympäristönsuojelua koko niiden elinkaaren ajan yhdenmennyä tuotepolitiikkaa koskevan komission tiedonannon mukaisesti.⁸²

6 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että kiinteästä yhdyskuntajätteestä muodostuvaan jätevirtaan sijoitettujen käytettyjen kannettavien nikkelikadmiumparistojen ja -akkujen määrää seurataan. Komissio vahvistaa seurantavaatimusta koskevat yksityiskohtaiset säännöt komitologiamenettelyn mukaisesti.

7 artiklassa säädetään, että sisämarkkinasääntöjen mukaisesti direktiivin vaatimukset täyttävät paristot ja akut voidaan saattaa markkinoille vapaasti. Artiklassa velvoitetaan jäsenvaltiot kieltämään sellaiset paristot tai akut, jotka eivät täytä direktiivin vaatimuksia, tai vetämään ne pois markkinoilta.

8 artiklassa säädetään käytettyjen paristojen ja akkujen keräyksestä. Tarkoituksena on välttää niiden loppukäsittely. Jäsenvaltioiden on luotava tarvittavat järjestelmät sen varmistamiseksi, että kaikki paristot ja akut kerätään kierrätystä varten, ja näin ollen varmistettava kaikkien paristojen suljettu tuotekierto.

9 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että tehokkaat keräysjärjestelmät perustetaan. Tehokkaiden keräysjärjestelmien tärkeimpänä haasteena on motivoida kuluttajat palauttamaan käytetyt kannettavat paristot ja akut keräysjärjestelmien kautta. Toissijaisuusperiaatteesta johtuvista syistä ehdotuksessa yksilöidään ainoastaan keräysjärjestelmien yleiset edellytykset, erityisesti se, että kuluttajat voivat palauttaa kannettavat paristot ja akut maksutta. Ehdotuksessa edellytetään, että tuottajat ottavat takaisin teollisuudessa käytettävät paristot ja akut. Autoissa käytettävät paristot ja akut

⁸² KOM(2003) 561 lopullinen, 18.6.2003.

voidaan kerätä myös romuajoneuvoista annetun direktiivin 2000/53/EY mukaisesti perustetuilla järjestelmillä. Näitä järjestelmiä käyttöönottaessaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että kuljetusmatkoista johtuvat kielteiset ulkoiset kustannukset minimoidaan.

10 artiklan mukaisesti jäsenvaltiot voivat perustaa joko erillisiä tai yhteisiä keräysjärjestelmiä.

11 artiklassa kielletään teollisuudessa ja autoissa käytettävien paristojen ja akkujen sijoittaminen kaatopaikoille tai polttaminen.

12 artiklassa säädetään taloudellisia ohjauskeinoja koskevasta kehyksestä. Taloudellisten välineiden käyttö on käypä vaihtoehto jäsenvaltioille tämän ehdotuksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Esim. jotta edistettäisiin puhtaampien - ja tästä syystä kalliimpien - paristojen ja akkujen kehittämistä ja markkinoille saattamista, verotuksellisia keinoja voitaisiin käyttää tasoittamaan kahden teknisesti toisiaan vastaavan paristotyypin välistä kustannuseroa. Lisäksi eriytetyt verokannat voivat vaikuttaa kuluttajien käyttäytymiseen niin, että nämä suosivat vähemmän pilaavia aineita sisältäviä paristoja ja akkuja. Molemmissa tapauksissa jäsenvaltioiden on noudatettava EY:n perustamissopimusta. EY:n perustamissopimuksen 28, 87 ja 90 artikla ovat erityisen tärkeitä tässä yhteydessä. Komissio on antanut asiaan liittyvän tiedonannon ”Ympäristöverot ja julkiset ympäristömaksut yhtenäismarkkinoilla”⁸³, jossa hahmotellaan jäsenvaltioille suuntaviivoja taloudellisten välineiden käytöstä jäsenvaltioiden tasolla.

13 artiklassa vahvistetaan kaikkien käytettyjen kannettavien paristojen akkujen keräystä koskeva yhdenmukainen tavoite, joka on perusta tehokkaille kansallisille keräysjärjestelmille. Ehdotuksen mukaan tämä tavoite olisi vähintään 160 grammaa/asukas. Kannettavat NiCd-paristot ja -akut aiheuttavat vaarallisuutensa vuoksi erityisiä ympäristöongelmia, ellei niitä kerätä tehokkaasti. Näille on asetettu keräystä koskeva lisätavoite, jotta voitaisiin taata, että paristot ja akut kerätään, eikä hävitetä tavallisten kotitalousjätteen seassa. Tavoite vastaa 80 prosenttia keräysjärjestelmien avulla kerätyistä käytetyistä kannettavista NiCd-paristoista ja akuista, joka on sijoitettu kiinteästä yhdyskuntajätteestä muodostuvaan jätevirtaan.

Tämän lisätavoitteen perustana oleva ehdotettu laskentamenetelmä perustuu 6 artiklan velvoitteeseen, jonka mukaan jäsenvaltioiden olisi seurattava kiinteästä yhdyskuntajätteestä muodostuvaan jätevirtaan sijoitettujen käytettyjen kannettavien NiCd-paristojen ja akkujen määrää. Seurannan pitäisi perustua todennettavissa oleviin ja luotettaviin menetelmiin, jotka edustavat koko kansallista aluetta ja jotka riippumaton asiantuntijaelin on hyväksynyt.

14 artiklassa annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus vaatia poikkeusta 13 artiklassa säädetystä keräystavoitteesta erityisolosuhteiden vuoksi. Jäsenvaltioilla voi erityisiä maantieteellisiä olosuhteita, kuten suuri määrä pieni saaria tai maaseutu- ja

⁸³ KOM(97) 399 lopullinen, 30.7.1996.

vuoristoalueita taikka harvaan asuttuja alueita. Kyseiset jäsenvaltiot voivat vaatia, että tavoitteiden saavuttamista koskevia määräaikoja pidennetään enintään kolmella vuodella.

Euroopan unioniin 16 päivänä huhtikuuta 2003 tehdyllä liittymissopimuksella liittyvillä uusilla jäsenvaltioilla on alhaisempi BKT kuin nykyisillä jäsenvaltioilla. Tämä voi ilmetä alhaisempana paristojen ja akkujen kulutuksena, minkä johdosta niiden voi olla vaikeampaa saavuttaa keräystavoitteet.⁸⁴ Tällaisessa tapauksessa nämä maat voivat myös vaatia 13 artiklassa vahvistettujen keräystavoitteiden mukauttamista.

Suunnitelluista kansallisista toimenpiteistä olisi ilmoitettava komissiolle, jonka on hyväksyttävä ne yhteistyössä muiden jäsenvaltioiden kanssa.

15 artiklassa vahvistetaan käytettyjen paristojen ja akkujen käsittelyä koskevat vähimmäisvaatimukset yhteisön alueelle. Direktiivin 2002/96/EY tavoin tässä artiklassa edellytetään jäsenvaltioiden varmistavan, että tuottajat tai heidän puolestaan toimivat kolmannet osapuolet ottavat käyttöön käsittelylaitokset, jotka käyttävät parhaita käytettävissä olevia tekniikoita.

16 artiklassa selkeytetään, että jäsenvaltiot voivat viedä kerätyt paristot ja akut muihin jäsenvaltioihin tai kolmansiin maihin muuta käsittelyä varten. Näitä vientitoimia pidetään tämän direktiivin vaatimusten täyttämisenä, mikäli viejä vakuuttaa, että kierrätystoimi suoritettiin tämän direktiivin vaatimuksia vastaavissa olosuhteissa. Komissio vahvistaa tätä asiaa koskevat yksityiskohtaiset säännöt komitologiamenettelyn mukaisesti.

17 artiklassa edellytetään, että jäsenvaltiot edistävät uusien kierrätystekniikoiden kehittämistä koskevaa tutkimusta ja EMAS-järjestelmän käyttöönottoa.

18 artiklassa säädetään kierrätysvaatimuksista. Periaatteessa kaikki kerätyt paristot ja akut olisi toimitettava kierrätyslaitokseen, elleivät kerätyt paristot ole vahingoittuneet keräyksen aikana. Tässä tapauksessa kierrätys ei ehkä ole enää teknisesti mahdollista.

19 artikla: Edellä 18 artiklassa vahvistettujen kierrätystavoitteiden lisäksi ehdotetaan, että vahvistetaan kierrätystä koskevat vähimmäistehokkuudet. Kierrätyksen vähimmäistehokkuudet ovat korkeampia nikkelikadmium- ja lyijyparistojen osalta, jotka luokitellaan vaaralliseksi jätteeksi komission päätöksen 2000/532/EY mukaisesti. Lisäksi noin 70 prosenttia lyijyn ja kadmiumin kokonaistuotannosta menee paristojen ja akkujen tuotantoon. Näin ollen korkeat kierrätystehokkuuden voisi huomattavasti lisätä resurssisäästöjä. Kaikki nikkelikadmiumparistojen ja -akkujen sisältämä kadmium ja vähintään 75 prosenttia tuotteen keskimääräisestä painosta on kierrätettävä. Kaikki lyijyparistojen ja -akkujen sisältämä lyijy ja vähintään 65 painoprosenttia materiaalista on kierrätettävä. Muiden paristojen ja akkujen osalta ehdotetaan kierrätyksen vähimmäistehokkuudeksi 55 painoprosenttia.

Ehdotetut kierrätyksen vähimmäistavoitteet arvioidaan säännöllisesti ja mukautetaan tekniikan kehitykseen komiteamenettelyn mukaisesti.

⁸⁴ Toisena osoittimena voidaan pitää ostovoimapariteettia (PPP).

20 artiklassa edellytetään jäsenvaltioiden varmistavan, että tuottajat vastaavat käytettyjen paristojen ja akkujen jätehuollon kustannuksista. Kannettavien paristojen ja akkujen osalta tuottajat ovat vastuussa kustannuksista ainakin keräyspisteestä eteenpäin. Valmistajat voivat ottaa nämä järjestelmät käyttöön yksityisesti tai yhteisesti.

21 artiklassa säädetään, että teollisuusparistojen ja -akkujen ja ajoneuvojen paristojen ja -akkujen osalta jäsenvaltioiden olisi sallittava, että tuottajat ja käyttäjät tekevät rahoitusta koskevia sopimuksia.

22 artikla: Direktiivin 2002/96/EY tavoin tuottajien on annettava takuu siitä, että ne rahoittavat paristojen ja akkujen jätehuollon saattaessaan kyseiset tuotteet yhteisön markkinoille. Jäsenvaltioiden on lisäksi laadittava rekisteri kansallisille markkinoille tuotteita saattavista tuottajista. Näillä toimenpiteillä estettäisiin vapaamatkustaminen.

23 artiklassa säädetään, että vanhan jätteen osalta myös teollisuuden loppukäyttäjät voivat olla vastuussa kustannuksista. Lisäksi direktiivin 2002/96/EY tavoin tässä artiklassa veloitetaan jäsenvaltiot sallimaan, että tuottajat pitävät maksuja näkyvillä neljän vuoden siirtymäkauden ajan direktiivin voimaantulon jälkeen.

24 artiklassa veloitetaan jäsenvaltiot varmistamaan, että keräys- ja kierrätysjärjestelmät eivät ole syrjiviä eivätkä muodosta kaupan esteitä tai vääristä kilpailua.

25 artiklassa mainitaan kuluttajille suunnattavan tiedotuksen sisältökohdat.

26 artiklassa säädetään, että jäsenvaltiot voivat edellyttää, että talouden toimijat tuottavat osan tai kaiken kuluttajille annettavasta tiedosta.

27 artiklassa säädetään, että tuottajien on merkittävä tuotteensa liitteessä II esitetyllä merkillä. Elohopeaa, lyijyä tai kadmiumia sisältävät paristoja ja akut on merkittävä ”kemikaaleja” tarkoittavalla merkillä.

28 artiklassa säädetään komission raportointivelvollisuudesta. Niiden on raportoitava direktiivin täytäntöönpanosta joka kolmas vuosi käyttämällä direktiivin 75/442/ETY 18 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti laadittua kyselylomaketta.

29 artiklassa on uudelleentarkastelua koskeva lauseke. Komissio arvioi kiinteästä yhdyskuntajätteestä muodostuvaan jätevirtaan sijoitettujen käytettyjen kannettavien nikkelikadmiumparistojen ja -akkujen 6 artiklassa tarkoitettua seurantaa koskevat tulokset ja ehdottaa tarvittaessa ylimääräisiä riskinhallintatoimia. Komissio arvioi säännöllisesti kaikkien käytettyjen kannettavien paristojen keräyksen vähimmäistavoitteen ja käytettyjä kannettavia NiCd-paristojen ja -akkujen keräystä koskevan lisätavoitteen toteutumisen sekä 18 ja 19 artiklassa tarkoitettujen kierrätystä koskevien vähimmäistavoitteiden ja -tasojen toteutumisen. Komissio julkaisee näitä arvioita koskevan kertomuksen ja tämän direktiivin täytäntöönpanoa koskevan kertomuksen *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

31 artiklassa edellytetään, että jäsenvaltiot ottavat käyttöön säännöt, joita sovelletaan tämän direktiivin täytäntöönpanoa koskevia kansallisia toimenpiteitä rikottaessa. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja vakuuttavia.

33 artiklassa rohkaistaan jäsenvaltioita saattamaan tietyt tämän direktiivin säännökset osaksi kansallista lainsäädäntöä taloudellisten toimijoiden kanssa tehtävillä ympäristösopimuksilla.

Liitteessä II on merkki, joka osoittaa, että paristot, akut ja paristoyksiköt erilliskerätään, sekä merkintää koskevat tekniset eritelvät.

LIITE II: LAAJENNETUN VAIKUTUSTEN ARVIOINNIN TIIVISTELMÄ

Laajennetun vaikutusten arvioinnin pääkohdat on jo käsitelty perusteluissa. Tässä tiivistelmässä keskitytään valittuun poliittiseen vaihtoehtoon, kunnianhimoisuuden tasoon, arvioituihin pitkän aikavälin vaikutuksiin ja asianosaisten kuulemiseen.

Mikä toimi valittiin ja miksi ?

Poliittiseksi välineeksi valittiin uusi direktiivi. Direktiivi on asianmukaisin politiikan väline, kun otetaan huomioon sekä ehdotuksen tavoite että sisältö. Uudella direktiivillä tarkistetaan ja kumotaan voimassa olevat paristodirektiivit. Siinä vahvistetaan käytettyjen paristojen ja akkujen keräyksen ja kierrätyksen kehys sekä taataan näiden tuotteiden sisämarkkinoiden moitteeton toiminta.⁸⁵ Tämä politiikan väline antaa myös jäsenvaltioille mahdollisuuden valita soveltuvimmat täytäntöönpanotoimenpiteet alhaisimmilla sääntöjen noudattamisesta aiheutuville kustannuksilla. Joka tapauksessa jäsenvaltiot voivat käyttää käytettyjen paristojen ja akkujen keräämiseen nykyisiä keräysjärjestelmiä tai muiden yhteisön säädösten, kuten romuajoneuvoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/53/EY ja sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/96/EY mukaisesti perustettuja kierrätysjärjestelmiä.

Jäsenvaltioita rohkaistaan myös käyttämään ympäristösopimuksia tiettyjen direktiivin vaatimusten täytäntöönpanossa. Tämä lähestymistapa on yhdenmukainen muiden yhteisön jätelainsäädännön säännösten kanssa. Esimerkkeinä voidaan mainita romuajoneuvoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/53/EY 10 artikla ja sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/96/EY 17 artikla.

Miksei valittu kunnianhimoisempaa/vähemmän kunnianhimoista vaihtoehtoa?

Vähemmän kunnianhimoisia vaihtoehtoja, joissa toimintapolitiikka ei olisi muuttunut lainkaan tai olisi tehty yhteisön tason ympäristösopimus, ei valittu uuden

⁸⁵ Tässä yhteydessä on otettu huomioon komission tiedonanto yhtenäismarkkinoista ja ympäristöstä (KOM (1999)263).

lainsäädäntövälineen sijaan, koska ne eivät olleet täytäntöönpanokelpoisia tai koska niiden avulla ei voitaisi luotettavasti käsitellä paristojen ja akkujen jätehuoltoon liittyviä ympäristöongelmia.

Kunnianhimoisempia vaihtoehtoja, kuten kireämpiä keräys- tai kierrätysääntöjä, ei valittu pääasiassa kustannussyistä.

Kadmiumin käytön kieltämistä kannettavissa paristoissa ja akuissa ei valittu, koska ehdotettujen toimenpiteiden odotetaan takaavan ympäristönsuojelun riittävän tason. Lisäksi nykyiset tai kotitalouksissa olevat kannettavat NiCd-paristot ja -akut eivät kuuluisi tämän käyttökiellon piiriin. Kodinkoneissa korvataan NiCd-paristot ja -akut nykyisin muilla paristoilla ja akuilla (esimerkiksi NiMH- ja Li-Ion-akuilla).

Mitä vaikutuksia aiheutuu ajan myötä ?

Ehdotuksella odotetaan olevan myönteisiä vaikutuksia ympäristöön (pohjaveteen joutuu vähemmän kaatopaikalle sijoitettujen paristojen ja akkujen sisältämiä raskasmetalleja ja ilmaan joutuu vähemmän poltettujen paristojen ja akkujen sisältämiä raskasmetalleja) sekä paristojen keräys- ja kierrätysalan työllisyyteen. Käytettyjen paristojen ja akkujen keräys- ja kierrätysvaatimusten pitäisi edistää investointeja kierrätyslaitoksiin (uusissa) jäsenvaltioissa ja ehdokasmaissa, ja näin ollen vaikuttaa myönteisesti työllisyyteen. Kierrättäminen edellyttää erilaisia paikallisen tason työtehtäviä: vähän koulutettua henkilökuntaa keräystoimintoihin ja korkeasti koulutettua henkilökuntaa käsittelytoimintoihin.

Paristojen ja akkujen vienti kierrätystä varten voi tehdä markkinat kilpailukykyisemmiksi kuin turvautuminen ainoastaan kansallisiin kierrätyslaitoksiin. Ehdotus edistää näin ollen sisämarkkinoiden toimintaa ja kierrätysteollisuuden kilpailua.

Mitä sidosryhmiä on kuultu, missä prosessin vaiheessa ja miksi?

Julkinen online-kuuleminen käynnistettiin 25. helmikuuta 2003, jolloin neuvotteluasiakirja julkaistiin Internetissä. Sidosryhmien kuuleminen päättyi 28. huhtikuuta 2003. Tämän asianosaisten online-kuulemisen tarkoituksena oli saada palautetta kaikilta kiinnostuneilta tahoilta useista neuvotteluasiakirjassa luetelluista toimintapoliittisista vaihtoehdoista. Asianosaisten kuuleminen järjestettiin prosessin aikaisessa vaiheessa. Kuulemisen tulokset ovat näin ollen hyödyllisiä valittaessa lopullista toimintavaihtoehtoa.

Online-kuulemista koskevan palautteen saamiseksi järjestettiin 15. heinäkuuta 2003 asianosaisten kuuleminen. Lisätietoja Internetissä osoitteessa: <http://europa.eu.int/comm/environment/waste/batteries.htm>.

Mitä tuloksia kuulemisessa saatiin?

Komissio sai lausunnon 149 asianosaiselta (mukaan luettuina kansalliset, paikalliset ja alueelliset viranomaiset, teollisuus, paristoalan yhdistykset, kaupan alan järjestöt, valtiosta riippumattomat järjestöt sekä kuluttajien ja vähittäiskaupan alan järjestöt). Myös useat kansainväliset järjestöt antoivat lausunnon. Asianosaisten osallistuminen osoittaa

komission käynnistämän keskustelun tärkeyden. Luettelo kuulemiseen osallistuneista asianosaisista sekä heidän kannanottonsa ovat Internetissä osoitteessa <http://europa.eu.int/comm/environment/waste/batteries/consultation.htm>.

Ehdotus:

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

paristoista ja akuista sekä käytetyistä paristoista ja akuista

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 95 artiklan 1 kohdan ja 175 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen⁸⁶,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon⁸⁷,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon⁸⁸,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä⁸⁹,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Paristoja ja käytettyjä paristoja koskevat erilaiset kansalliset toimenpiteet olisi yhdenmukaistettava kahden tavoitteen saavuttamiseksi, eli paristojen ja käytettyjen paristojen ympäristövaikutusten minimoimiseksi ja täten ympäristön laadun suojelemiseksi, säilyttämiseksi ja parantamiseksi sekä sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi ja kilpailun vääristymien välttämiseksi yhteisössä.
- (2) Komissio antoi 30 päivänä heinäkuuta 1996 yhteisön jätehuoltostrategian tarkistamista koskevan tiedonannon⁹⁰, jossa vahvistetaan yhteisön tulevan jättepolitiikan suuntaviivat. Tiedonannossa painotetaan tarvetta vähentää vaarallisten aineiden määrää jätteessä ja tuodaan esille sellaisten

⁸⁶ EUVL C

⁸⁷ EUVL C

⁸⁸ EUVL C

⁸⁹ ... annettu Euroopan parlamentin lausunto (EUVL C ...), vahvistettu neuvoston yhteinen kanta (EUVL C ...) ja tehty Euroopan parlamentin päätös (EUVL C)

⁹⁰ KOM(96) 399 lopullinen, 30.7.1996.

yhteisönlaajuisten sääntöjen mahdolliset edut, joilla rajoitetaan näiden aineiden käyttöä tuotteissa ja tuotantoprosesseissa. Lisäksi siinä todetaan, että mikäli jätteen syntymistä ei voida välttää, jätteestä saatavat aineet on käytettävä uudelleen ja energiasisältö hyödynnettävä.

- (3) Tiettyjä vaarallisia aineita sisältävistä paristoista ja akuista 18 päivänä maaliskuuta 1991 annetulla neuvoston direktiivillä 91/157/ETY⁹¹ on yhdenmukaistettu jäsenvaltioiden lakeja tällä alalla. Tämän direktiivin tavoitteita ei ole kuitenkaan kokonaisuudessaan saavutettu, ja sen uudelleentarkastelua korostettiin myös kuudennessa ympäristöä koskevassa yhteisön toimintaohjelmassa⁹² sekä elektroniikka- ja sähkölaiteromusta annetussa direktiivissä 2002/96/EY⁹³. Direktiiviä 91/157/ETY olisi näin ollen tarkasteltava uudelleen ja se olisi selkeyden vuoksi korvattava.
- (4) Käytettyjen paristojen ja akkujen keräyksen, käsittelyn ja kierrätyksen vähimmäisvaatimuksia ja kuluttajille annettavia tietoja (IV–VII luku) koskevien säännösten pääasiallisena tavoitteena on ympäristönsuojelu, ja näin ollen näiden säännösten oikeusperusta on EY:n perustamissopimuksen 175 artiklan 1 kohta. Direktiivin II, III ja VIII luvussa sekä liitteessä II olevien tuotevaatimuksia, markkinoille saattamista ja merkintää koskevien säännösten tavoitteena on varmistaa sisämarkkinoiden moitteeton toiminta, ja näin ollen näiden säännösten oikeusperusta on EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan 1 kohta.
- (5) Jotta paristoja ja akkuja ei joutuisi ympäristöön ja jotta kuluttajille ei aiheutuisi hämmennystä eri paristoja koskevista erilaisista jätehuoltovaatimuksista, olisi tätä direktiiviä sovellettava kaikkiin yhteisössä markkinoille saatettuihin paristoihin ja akkuihin. Tällaisen soveltamisalan olisi myös mahdollistettava keräyksen ja kierrätyksen mittakaavaedut sekä raaka-aineiden optimaaliset säästöt
- (6) Luotettavat paristot ja akut ovat välttämättömiä useiden tuotteiden, laitteiden ja palvelujen turvallisuuden kannalta; ne ovat myös tärkeä energianlähde yhteiskunnassamme.
- (7) Ihmisten ja eläinten terveyden sekä ympäristönsuojelun korkean tason saavuttamiseksi olisi tiettyjen paristojen ja akkujen kaupan pitäminen kiellettävä niiden sisältämien suurten raskasmetallipitoisuuksien takia. Jätevirtaan sijoitettujen käytettyjen nikkelikadmiumparistojen ja -akkujen määrää olisi seurattava. Komission olisi arvioitava tarve mukauttaa direktiiviä ottaen huomioon seurannan tulokset ja käytettävissä olevat tekniset ja tieteelliset todisteet.

⁹¹ EYVL L 78, 26.3.1991, s. 38. Direktiiviä on muutettu komission direktiivillä 98/101/EY (EYVL L 1, 5.1.1999, s.1) ja mukautettu tekniikan kehitykseen 4 päivänä lokakuuta 1993 neuvoston direktiivin 91/157/ETY mukauttamisesta tekniikan kehitykseen annetulla komission direktiivillä 93/86/ETY (EYVL L 264, 23.10.1993, s.51).

⁹² EYVL L 242, 10.9.2002, s. 1.

⁹³ EYVL L 37, 13.2.2003, s.24, johdanto-osan kappale 11.

- (8) Käytetyt paristot ja akut olisi kerättävä ympäristön suojelemiseksi. Tämä merkitsee asianmukaisten keräysjärjestelmien käyttöönottoa, jotta kaikki käytetyt kannettavat paristot ja akut voidaan palauttaa ilman loppukäyttäjältä perittävää maksua.
- (9) Yhteisön ympäristötavoitteiden edistämiseksi olisi jäsenvaltiot velvoitettava saavuttamaan käytettyjen paristojen ja akkujen korkea keräystaso. Kaikkien jäsenvaltioiden olisi toimitettava kerätyt paristot ja akut kierrätyslaitoksiin, jotta materiaalin hyödyntäminen maksimoitaisiin yhteisön alueella ja jotta jäsenvaltioiden välille ei muodostuisi eroja.
- (10) Kadmiumiin, elohopeaan ja lyijyyn liittyvien erityisten ympäristö- ja terveysvaikutusten ja kadmiumia, elohopeaa ja lyijyä sisältävien paristojen ja akkujen erityisominaisuuksien vuoksi olisi otettava käyttöön lisätoimenpiteitä. Elohopean käyttöä paristoissa olisi rajoitettava. Ajoneuvojen paristojen ja akkujen ja teollisuusparistojen ja -akkujen loppukäsittely olisi kiellettävä. Kannettaville nikkelikadmiumparistoille ja -akuille olisi vahvistettava keräystä koskeva lisätavoite. Lisäksi olisi vahvistettava kadmium- ja lyijyparistoja ja -akkuja koskevat erityiset kierrätysvaatimukset, jotta yhteisön alueella hyödynnettäisiin mahdollisimman suuri osa niiden sisältämästä materiaalista ja estettäisiin poikkeavuudet jäsenvaltioiden välillä.
- (11) Kaikkien asianosaisten olisi voitava osallistua keräys- ja kierrätysjärjestelmiin. Ne olisi suunniteltava niin, että vältetään maahantuotavien tuotteiden syrjintä, kaupan esteiden muodostuminen tai kilpailun vääristyminen ja taataan käytettyjen paristojen ja akkujen mahdollisimman suuri palautusprosentti. Tuottajien olisi voitava siirtymäkauden ajan esittää vapaaehtoisesti ostajille uusien tuotteiden myynnin yhteydessä kustannukset, jotka ovat aiheutuneet tällaisesta jätteestä huolehtimisesta aikaisemmin. Tätä mahdollisuutta käyttävien tuottajien olisi varmistettava, että esitetyt kustannukset eivät ylitä todellisia kustannuksia.
- (12) Keräys- ja kierrätysjärjestelmät olisi optimoitava erityisesti kuljetuksiin liittyvien kielteisten ulkoisten kustannusten minimoimiseksi.
- (13) Käytettyjen paristojen ja akkujen jätehuollon rahoituksen peruseriaatteet olisi vahvistettava yhteisön tasolla. Rahoitusjärjestelyjen olisi autettava korkeisiin keräys- ja kierrätysmääriin pääsemistä ja tuottajan vastuu -periaatteen täytäntöönpanoa.
- (14) Käytettyjen kannettavien paristojen ja akkujen haltijoiden olisi voitava palauttaa ne maksutta. Tuottajien olisi näin ollen rahoitettava heidän keräyspisteeseensä jätettyjen paristojen ja akkujen keräys, käsittely ja kierrätys. Tuottajien olisi myös rahoitettava muiden käytettyjen paristojen ja akkujen keräys, käsittely ja kierrätys.
- (15) Keräyksen onnistuminen edellyttää, että kuluttajille annetaan tietoa erilliskeräyksestä, käytettävissä olevista keräysjärjestelmistä ja kuluttajan roolista huolehdittaessa käytetyistä paristoista ja akuista. Merkintäjärjestelmän osalta olisi

vahvistettava yksityiskohtaiset järjestelyt, jotka mahdollistavat, että kuluttajille annetaan avointa, luotettavaa ja selkeää tietoa paristojen ja akkujen keräyksestä ja niiden sisältämistä raskasmetalleista.

- (16) Mikäli jäsenvaltiot käyttävät tämän direktiivin tavoitteiden, ja erityisesti korkeiden erilliskeräysmäärien ja kierrätystasojen saavuttamiseen taloudellisia ohjauskeinoja, kuten eriytettyjä verokantoja, jäsenvaltioiden on ilmoitettava niistä komissiolle.
- (17) Kaupan pidettävien, kerättyjen ja kierrätettyjen paristojen ja akkujen lukumäärästä tarvitaan luotettavaa ja vertailukelpoista tietoa, jotta voidaan seurata, ovatko direktiivin tavoitteet toteutuneet.
- (18) Jäsenvaltioiden olisi säädettävä tämän direktiivin säännösten rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista ja varmistettava niiden täytäntöönpano. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.
- (19) Tämän direktiivin täytäntöönpanon edellyttämät toimet on hyväksyttävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 annetun neuvoston päätöksen 1999/468/EY⁹⁴ mukaisesti.
- (20) Koska jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla toteuttaa tämän direktiivin tavoitteita, eli ympäristönsuojelua ja sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamista, ja ne voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten takia paremmin toteuttaa yhteisön tasolla, yhteisö voi hyväksyä toimenpiteitä toissijaisuusperiaatteen mukaisesti, kuten EY:n perustamissopimuksen 5 artiklassa on määrätty. Tässä direktiivissä ei suhteellisuusperiaatteen mukaisesti ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi, kuten edellä mainitussa perustamissopimuksen artiklassa on määrätty.
- (21) Tämän direktiivin soveltaminen ei rajoita muun turvallisuus-, laatu-, ja terveystarpeita koskevan yhteisön lainsäädännön ja yhteisön jätelainsäädännön, erityisesti romuajoneuvoista 18 päivänä syyskuuta 2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/53/EY⁹⁵ ja sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta 27 päivänä tammikuuta 2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/96/EY⁹⁶ soveltamista.
- (22) Tuottajan vastuun osalta voidaan todeta, että vastuu jatkokäsittelystä siirtyy paristojen tuottajille, kun paristo tai akku on irrotettu erikseen kerätystä romuajoneuvosta tai sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta.
- (23) Tiettyjen vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä

⁹⁴ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁹⁵ EYVL L 269, 21.10.2000, s. 34.

⁹⁶ EYVL L 37, 13.2.2003, s.24.

2002/95/EY (ns. RoHS-direktiivi) ei sovelleta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa käytettäviin paristoihin ja akkuihin.

- (24) Ajoneuvojen paristojen ja akkujen ja ajoneuvoissa käytettävien teollisuusparistojen ja -akkujen olisi oltava direktiivin 2000/53/EY ja erityisesti sen 4 artiklan mukaisia. Direktiivin 2000/53/EY liitteessä II myönnetyn poikkeuksen mukaisesti sähköajoneuvoissa voidaan käyttää kadmiumia sisältäviä teollisuusparistoja ja -akkuja 31 päivään joulukuuta 2005 saakka.

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I luku

Kohde, soveltamisala ja määritelmät

1 artikla

Kohde

Tässä direktiivissä vahvistetaan paristojen ja akkujen kaupan pitämistä sekä käytettyjen paristojen ja akkujen keräystä, käsittelyä ja kierrätystä koskevat säännöt.

2 artikla

Soveltamisala

1. Tätä direktiiviä sovelletaan kaikkiin paristoihin ja akkuihin niiden muodosta, tilavuudesta, painosta, koostumuksesta ja käyttötarkoituksesta riippumatta.
2. Direktiiviä ei sovelleta jäsenvaltioiden keskeisten turvallisuusasetusten turvaamiseen liittyvissä laitteissa käytettäviin paristoihin ja akkuihin, mukaan luettuina sotatarvikkeet tai erityisiin sotilaallisiin tarkoituksiin tulevat aseet ja ammuksset.

3 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- (1) ”paristolla” sähköenergian lähdettä, jossa kemiallista energiaa muunnetaan suoraan sähköenergiaksi ja joka muodostuu yhdestä tai useammasta primaarikennosta (ei varattavissa uudelleen);

- (2) ”akulla” sähköenergian lähde, jossa kemiallista energiaa muunnetaan suoraan sähköenergiaksi ja joka koostuu yhdestä tai useammasta sekundaarikennosta (varattavissa uudelleen);
- (3) ”paristoyksiköllä” paristoja tai akkuja, jotka on suljettu omaksi yksikökseen koteloon, jota ei ole tarkoitettu kuluttajan avattavaksi;
- (4) ”kannettavalla paristolla tai akulla” kodinkoneissa, johdottomissa työkaluissa, hätävalojärjestelmissä, sähkö- ja elektroniikkalaitteissa tai muissa kuluttajien tai ammattikäyttäjien laitteissa käytettäviä paristoja tai akkuja;
- (5) ”nappiparistolla- tai akulla” pieniä pyöreitä paristoja tai akkuja, joiden halkaisija on suurempi kuin korkeus ja joita käytetään erikoislaitteissa, kuten kuulokeloissa, rankekelloissa ja pienissä kannettavissa laitteissa;
- (6) ”teollisuusparistoilla tai -akuilla” teollisuuden käyttöön tarkoitettuja paristoja tai akkuja, joita käytetään esimerkiksi varaenergian tai käyttövoiman lähteenä, sekä sähköajoneuvojen paristoja ja akkuja;
- (7) ”ajoneuvojen paristoilla tai -akuilla” ajoneuvojen käynnistimissä, valaistuksessa ja sytytyksessä käytettäviä paristoja tai akkuja;
- (8) ”käytetyllä paristolla tai akulla” paristoa tai akkua, joka on direktiivin 75/442/ETY 1 artiklan a alakohdassa tarkoitettua jätettä;
- (9) ”kierrätyksellä” tuotantoprosessissa tapahtuvaa jäteaineen uudelleenkäsittelyä, jonka päämääränä on aineen käyttö alkuperäiseen tarkoitukseen tai muihin tarkoituksiin energian hyödyntämistä lukuun ottamatta;
- (10) ”loppukäsittelyllä” soveltuvia toimia, joista säädetään direktiivin 75/442/ETY liitteessä II A;
- (11) ”käsittelyllä” käsittelyä, joka suoritetaan sen jälkeen, kun käytetyt paristot ja akut on toimitettu lajittelua, kierrätystä, loppukäsittelyn valmistelua ja mitä muuta tahansa käytettyjen paristojen ja akkujen kierrätystä ja/tai loppukäsittelyä varten suoritettua toimintoa varten;
- (12) ”laitteella” mitä tahansa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2002/96/EY⁹⁷ määriteltyä sähkö- tai elektroniikkalaitetta, jonka voimanlähteenä käytetään kokonaan tai osittain paristoja tai akkuja tai jonka voimanlähteenä voidaan käyttää paristoja tai akkuja;

⁹⁷ EYVL L 37, 13.2.2003, s. 24.

- (13) ”tuottajalla” kaikkia niitä, jotka käytetystä myyntitekniikasta riippumatta, mukaan luettuna kuluttajansuojasta etäsopimuksissa annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 97/7/EY⁹⁸ tarkoitettu etäkauppa:
- (a) valmistavat ja myyvät paristoja tai akkuja omalla tavaramerkillään,
 - (b) jälleenmyyvät paristoja tai akkuja omalla tavaramerkillään tai laitteisiin asennettuina,
 - tai
 - (c) ammattimaisesti tuovat tai vievät paristoja, akkuja tai laitteita johonkin jäsenvaltioon.
- (14) ”suljetun tuotekierron järjestelmällä” järjestelmää, jonka avulla tuottaja tai tämän nimissä toimiva kolmas osapuoli ottaa vastaan käytetyt paristot tai akut kierrättääkseen niiden sekundääriset materiaalit, jotka käytetään uudelleen uusien tuotteiden valmistuksessa.

II luku

Tuotevaatimukset

4 artikla

Ennaltaehkäisy

1. Jäsenvaltioiden on kiellettävä kaikkien sellaisten paristojen ja akkujen kaupan pitäminen, jotka sisältävät yli 0,0005 painoprosenttia elohopeaa, riippumatta siitä, onko ne liitetty laitteisiin.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu kieltö ei koske korkeintaan kaksi painoprosenttia elohopeaa sisältäviä nappiparistoja tai nappiparistoista tehtyjä paristoja.

5 artikla

Ympäristönsuojelun tehostaminen

Jäsenvaltioiden on edistettävä sellaista tutkimusta, jossa tarkastellaan mahdollisuutta tehostaa paristojen ja akkujen ympäristönsuojelun tasoa koko niiden elinkaaren ajan, sekä sellaisten paristojen kaupan pitämistä, jotka sisältävät pienempiä määriä vaarallisia

⁹⁸ EYVL L 144, 4.6.1997, s. 19.

aineita tai jotka sisältävät vähemmän pilaavia aineita, erityisesti elohopeaa, kadmiumia ja lyijyä korvaavia aineita.

6 artikla

Jätevirran seuranta

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kiinteästä yhdyskuntajätteestä muodostuvaan jätevirtaan sijoitettujen käytettyjen kannettavien nikkelikadmiumparistojen ja -akkujen määrää seurataan. Seurannan tuloksia koskeva kertomus laaditaan liitteessä I olevan taulukon 1 perusteella.
2. Jäsenvaltioiden on laadittava kertomus vuosittain, ensimmäisen kerran vuosi tämän direktiivin 32 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun päivämäärän jälkeen, ja siten, että kertomus kattaa kunkin kalenterivuoden kokonaisuudessaan, sanotun kuitenkin rajoittamatta jätetilastoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2150/2002⁹⁹ soveltamista. Se on toimitettava komissiolle kuuden kuukauden kuluessa kyseessä olevan vuoden päättymisen jälkeen.
3. Komission on vahvistettava yksityiskohtaiset säännöt edellisessä kohdassa tarkoitetulle kiinteästä yhdyskuntajätteestä muodostuvan jätevirran seurannalle 30 artiklassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti.

III luku

Markkinoille saattaminen

7 artikla

Markkinoille saattaminen

1. Jäsenvaltiot eivät saa estää, kieltää tai rajoittaa alueellaan tämän direktiivin säännösten mukaisten paristojen ja akkujen saattamista markkinoille.
2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että sellaisia paristoja ja akkuja, jotka eivät ole tämän direktiivin säännösten mukaisia, ei saateta markkinoille tai ne vedetään pois markkinoilta.

⁹⁹ EYVL L 322, 9.11.2002.

IV luku

Jätteiden kerääminen

8 artikla

Suljetun tuotekierron edistäminen

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet käytettyjen paristojen ja akkujen loppukäsittelyn välttämiseksi ja pyrittävä saavuttamaan kaikkien käytettyjen paristojen ja akkujen suljettu tuotekierto.

9 artikla

Keräysjärjestelmät

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että:
 - (a) perustetaan järjestelmiä, joiden avulla käytetyt kannettavat paristot ja akut voidaan palauttaa maksutta ja jotka takaavat, että helppopääsyisiä kierrätyspisteitä on käytettävissä riittävästi väestötiheys huomioon ottaen,
 - (b) teollisuusparistojen ja -akkujen tuottajat, tai heidän nimissään toimivat kolmannet osapuolet, vastaanottavat loppukäyttäjiltä käytetyt teollisuusparistot ja -akut riippumatta niiden kemiallisesta koostumuksesta tai alkuperästä,
 - (c) ajoneuvojen paristojen ja akkujen tuottajat, tai heidän nimissään toimivat kolmannet osapuolet, perustavat järjestelmiä käytettyjen ajoneuvojen paristojen ja akkujen keräämiseksi, ellei keräyksestä huolehdita direktiivin 2000/53/EY 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuilla järjestelmillä.
2. Näitä järjestelmiä perustaessaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että kuljetuksiin liittyvät kielteiset ulkoiset kustannukset minimoidaan.

10 artikla

Erilliset tai yhteiset järjestelmät

Jäsenvaltioiden on sallittava, että tuottajat perustavat erillisiä tai yhteisiä käytettyjen paristojen ja akkujen palautusjärjestelmiä edellyttäen, että ne ovat tämän direktiivin tavoitteiden mukaisia, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 9 artiklan soveltamista.

11 artikla

Loppukäsittelyn kieltäminen

Jäsenvaltioiden on kiellettävä teollisuusparistojen ja -akkujen sekä ajoneuvojen paristojen ja akkujen loppukäsittely kaatopaikoilla ja polttaminen.

12 artikla

Taloudelliset ohjaukset

Mikäli jäsenvaltiot käyttävät taloudellisia ohjauksia, esimerkiksi hyväksyvät eriytettyjä verokantoja, käytettyjen paristojen ja akkujen keräyksen tai vähemmän pilaavien paristojen käytön edistämiseksi, niiden on ilmoitettava ohjauksien täytäntöönpanoon liittyvistä toimista komissiolle.

13 artikla

Keräystavoitteet

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ne viimeistään neljä vuotta 32 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun päivämäärän jälkeen saavuttavat keskimääräisen keräystason, joka on vähintään 160 grammaa asukasta kohden vuodessa kaikkien käytettyjen kannettavien paristojen ja akkujen osalta, mukaan luettuina kannettavat nikkelikadmiumparistot.

Jäsenvaltioiden on samaan päivämäärään mennessä saavutettava vähimmäiskeräystavoite, joka vastaa 80 prosenttia käytettyjen kannettavien nikkelikadmiumparistojen ja -akkujen kokonaismäärästä vuodessa. Kokonaismäärään sisältyvät vuoden aikana keräysjärjestelmien avulla kerätyt sekä kiinteästä yhdyskuntajätteestä muodostuvaan jätevirtaan sijoitetut kannettavat nikkelikadmiumparistot ja -akut.

2. Seurantatuloksista on laadittava kertomus liitteessä I olevan taulukon 2 perusteella. Jäsenvaltioiden on laadittava kertomus vuosittain, ensimmäisen kerran vuosi 32 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun päivämäärän jälkeen, ja siten, että kertomus kattaa kunkin kalenterivuoden kokonaisuudessaan, sanotun kuitenkin rajoittamatta jätetilastoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2150/2002 soveltamista. Se on toimitettava komissiolle kuuden kuukauden kuluessa kyseessä olevan vuoden päättymisen jälkeen.

14 artikla

Määräaikaisten pidennykset ja mukautukset erityistilanteissa

1. Jäsenvaltiot voivat hakea pidennystä 13 artiklassa tarkoitettujen keräystavoitteiden saavuttamista koskevaan määräaikaan maantieteellisten erityisolosuhteiden, kuten lukuisten pienten saarten, maaseutu- ja vuoristoalueiden tai harvaan asuttujen alueiden vuoksi; määräaikaa voidaan pidentää enintään 36 kuukaudella.
2. Jäsenvaltiot, jotka ovat liittyneet Euroopan unioniin 1 päivän tammikuuta 2003 jälkeen tehtyjen liittymissopimusten perusteella voivat myös anoa 13 artiklassa tarkoitettujen keräystavoitteiden mukauttamista alhaisen paristokulutuksen aiheuttaman erityistilanteen vuoksi.
3. Mikäli jäsenvaltio katsoo, että on tarpeen vahvistaa edellisiin kohtiin perustuvia kansallisia toimenpiteitä, sen on ilmoitettava komissiolle suunnitelluista kansallisista toimenpiteistä ja niiden käyttöönoton perusteista.
4. Komissio hyväksyy tai hylkää suunnitellut kansalliset toimenpiteet kuuden kuukauden kuluessa 3 kohdassa tarkoitettujen ilmoitusten antamisesta todennettuaan ensin, että toimet ovat 1 ja 2 kohdassa vahvistettujen edellytysten mukaisia eivätkä aiheuta mielivaltaista syrjintää tai jäsenvaltioiden välisen kaupan peiteltyä rajoittamista.

Mikäli komissio ei ole tämän määräajan kuluessa tehnyt päätöstä, katsotaan, että suunnitellut kansalliset toimet on hyväksytty.
5. Komissio ilmoittaa näistä päätöksistä muille jäsenvaltioille.

V luku

Jätteiden käsittely ja kierrätys

15 artikla

Käsittelytoimet

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tuottajat tai heidän nimissään toimivat kolmannet osapuolet perustavat parhaita käytettävissä olevia käsittely- ja kierrätystekniikoita hyödyntäen järjestelmät 9 artiklan mukaisesti kerättyjen käytettyjen paristojen ja akkujen käsittelemiseksi.

Näitä järjestelmiä perustaessaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että kuljetuksiin liittyvät kielteiset ulkoiset kustannukset minimoidaan.
2. Käsittelytoimiin on sisällyttävä vähintään kaikkien nesteiden ja happojen poisto sekä varastointi (myös väliaikainen) vedenpitävässä tilassa, jossa on säänkestävä kate, tai soveltuvissa säiliöissä.

3. Tuottajat voivat perustaa erillisiä tai yhteisiä järjestelmiä.

16 artikla

Vienti

1. Käsittelytoimet voidaan toteuttaa myös kyseisen jäsenvaltion tai yhteisön ulkopuolella edellyttäen, että käytettyjen paristojen ja akkujen siirrossa noudatetaan neuvoston asetusta (ETY) N:o 293/93.¹⁰⁰

Neuvoston asetuksen (ETY) N:o 259/93, neuvoston asetuksen (EY) N:o 1420/1999/EY¹⁰¹ ja komission asetuksen (EY) N:o 1547/1999¹⁰² mukaisesti yhteisöstä vietyjä käytettyjä paristoja ja akkuja pidetään tämän direktiivin 18 ja 19 artiklassa säädettyjen velvoitteiden ja tavoitteiden täyttämisenä ainoastaan, mikäli viejä vakuuttaa, että kierrätystoimi suoritettiin tämän direktiivin vaatimuksia vastaavissa olosuhteissa.

2. Komission on vahvistettava yksityiskohtaiset säännöt edellisen kohdan täytäntöönpanoa varten 30 artiklassa vahvistetun menettelyn mukaisesti.

17 artikla

Uudet kierrätystekniikat

1. Jäsenvaltioiden on edistettävä uusien kierrätys- ja käsittelytekniikoiden kehittämistä ja kaikkien paristojen ja akkujen ympäristöystävällisiä ja kustannustehokkaita kierrätysmenetelmiä koskevaa tutkimusta.
2. Jäsenvaltioiden on rohkaistava käsittelylaitoksia ottamaan käyttöön organisaatioiden vapaaehtoisesta osallistumisesta yhteisön ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään (EMAS-järjestelmä) annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 761/2001¹⁰³ mukaisia sertifioituja ympäristöasioiden hallintajärjestelmiä.

¹⁰⁰ EYVL L 30, 6.2.1993, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella N:o (EY) 2557/2001, EYVL L 349, 31.12.2001, s. 1.

¹⁰¹ EYVL L 166, 1.7.1999, s. 6. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella N:o (EY) 2243/2001, EYVL L 303, 20.11.2001, s. 11.

¹⁰² EYVL L 185, 17.7.1999, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 2243/2001.

¹⁰³ EYVL L 114, 24.4.2001, s. 1.

18 artikla

Kierrätystavoitteet

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tuottajat tai heidän nimiinsä toimivat kolmannet osapuolet saavuttavat vuoden kuluttua 32 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua päivämäärästä seuraavat kierrätystä koskevat vähimmäistavoitteet:

- (a) kaikki 9 artiklan mukaisesti kerätyt kannettavat paristot ja akut kierrätetään,
- (b) jäsenvaltiot voivat myöntää a kohdassa tarkoitettuun kerättyjen kannettavien paristojen ja akkujen kierrätystavoitteeseen enintään 10 prosentin poikkeuksen teknisistä syistä,
- (c) kaikki 9 artiklan mukaisesti kerätyt teollisuus- ja ajoneuvojen paristot ja akut kierrätetään.

19 artikla

Kierrätystehokkuudet

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tuottajat tai heidän nimiinsä toimivat kolmannet osapuolet saavuttavat viimeistään kolmen vuoden kuluttua 32 artiklan 1 kohdassa mainitusta päivämäärästä seuraavat kierrätystehokkuutta koskevat vähimmäistavoitteet:

- (a) lyijyparistojen ja -akkujen sisältämä lyijy kokonaisuudessaan ja keskimäärin vähintään 65 painoprosenttia niiden sisältämästä materiaalista kierrätetään,
- (b) nikkelikadmiumparistojen ja -akkujen sisältämä kadmium kokonaisuudessaan ja keskimäärin vähintään 75 painoprosenttia niiden sisältämästä materiaalista kierrätetään,
- (c) muiden käytettyjen paristojen ja akkujen sisältämästä materiaalista kierrätetään keskimäärin 55 painoprosenttia.

2. Jäsenvaltiot raportoivat vuosittain kunakin kalenterivuonaa saavuttamistaan 18 artiklassa tarkoitetuista kierrätystavoitteista sekä edellisessä kohdassa tarkoitetuista kierrätystehokkuuksista edellisessä kohdassa tarkoitetuista päivämääristä alkaen.

Tiedot on toimitettava komissiolle kuuden kuukauden kuluessa kyseessä olevan vuoden päättymisen jälkeen.

VI luku

Keräystä, käsittelyä ja kierrätystä koskevat yhteiset säännökset

20 artikla

Kannettavia paristoja ja akkuja koskevat järjestelmät

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tuottajat tai heidän nimissään toimivat kolmannet osapuolet vastaavat ainakin 9 artiklan 1 kohdan i alakohdan mukaisesti perustettuihin keräyslaitoksiin sijoitettujen käytettyjen kannettavien paristojen ja akkujen käsittelyn, kierrätyksen ja turvallisen loppukäsittelyn rahoituksesta.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tuottajat noudattavat edellisen kohdan säännöksiä erillisten tai yhteisten järjestelmien avulla.

21 artikla

Teollisuusparistoja ja -akkuja sekä ajoneuvojen paristoja ja akkuja koskevat järjestelmät

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tuottajat tai heidän nimiinsä toimivat kolmannet osapuolet rahoittavat 9 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdan mukaisesti kerättyjen käytettyjen teollisuus- ja ajoneuvojen paristojen ja akkujen keräyksen, käsittelyn ja kierrätyksen.
2. Jäsenvaltioiden on sallittava, että teollisuus- ja ajoneuvojen paristojen ja akkujen tuottajat ja käyttäjät tekevät sopimuksia muista rahoitusjärjestelyistä kuin 1 kohdassa tarkoitetuista järjestelyistä.

22 artikla

Rekisteröinti ja vakuus

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että kukin tuottaja tuotteen markkinoille saattaessaan rekisteröidään ja että tuottaja asettaa vakuuden takeeksi siitä, että käytettyjen paristojen ja akkujen jätehuolto rahoitetaan. Tuottaja voi asettaa vakuuden siten, että hän osallistuu asianmukaisesti käytettyjen paristojen ja akkujen jätehuollon rahoitusjärjestelmiin, tai kierrätysvakuutuksella taikka suljetulla pankkitilillä.

23 artikla

Vanha jäte

1. Tuottajat vastaavat ennen tämän direktiivin voimaantuloa markkinoille saatettujen käytettyjen paristojen ja akkujen (”vanha jäte”) jätahuoltokustannuksista.
2. Tuottajien olisi rahoitettava sellaisten ennen tämän direktiivin voimaantuloa markkinoille saatettujen teollisuusparistojen ja -akkujen jätahuoltokustannukset, jotka korvataan vastaavilla tuotteilla tai samaan tehtävään soveltuvilla tuotteilla, näitä korvaavia tuotteita tarjotessaan. Jäsenvaltiot voivat myös vaihtoehtoisesti säätää, että loppukäyttäjä vastaa osittain tai kokonaan tästä rahoituksesta.
3. Teollisuuden käyttäjät vastaavat muun vanhan teollisuusparistojätteen rahoituksesta.
4. Vanhan jätteen osalta jäsenvaltioiden on varmistettava, että tämän direktiivin 32 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua päivämäärää seuraavan neljän vuoden siirtymäajan aikana tuottajat saavat osoittaa ostajille uusien tuotteiden myynnin yhteydessä kaikkien käytettyjen paristojen ja akkujen keräys-, käsittely- ja kierrätyskustannukset. Ilmoitetut kustannukset eivät saa ylittää todellisia kustannuksia.

24 artikla

Osallistuminen

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikki kyseessä olevien alojen taloudelliset toimijat ja toimivaltaiset viranomaiset voivat osallistua 9 ja 15 artiklassa tarkoitettuihin keräys-, käsittely- ja kierrätysjärjestelmiin.

Järjestelmät koskevat myös syrjimättömin ehdoin kolmansista maista tuotuja tuotteita, ja ne on suunniteltava siten, että ne eivät aiheuta kaupan esteitä tai kilpailun vääristymiä.

VII luku

Tiedotus kuluttajille

25 artikla

Tiedotus kuluttajille

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kuluttajille tiedotetaan kattavasti erityisesti tiedotuskampanjoin seuraavista asioista:

- (a) paristojen ja akkujen sisältämien aineiden mahdolliset vaikutukset ympäristöön ja ihmisten terveyteen,
 - (b) käytettyjä paristoja ja akkuja ei saa sijoittaa lajittelemattoman yhdyskuntajätteen joukkoon, vaan tällainen jäte on kerättävä erikseen,
 - (c) kuluttajien käytettävissä olevat keräys- ja kierrätysjärjestelmät,
 - (d) kuluttajien osallistuminen käytettyjen paristojen ja akkujen kierrätykseen,
 - (e) liitteessä II esitetyn tunnuksen (pyörillä varustettu jäteastia, jonka ylitse on vedetty risti) ja kemiallisten lyhenteiden (Hg, Cd ja Pb) merkitys.
2. Saavutettujen keräystasojen perusteella jäsenvaltioiden on tarvittaessa otettava käyttöön lisätoimenpiteitä sen varmistamiseksi, että kuluttajat osallistuvat käytettyjen paristojen ja akkujen keräykseen, ja kannustaakseen näitä välttämään tällaisen jätteen loppukäsittelyä kaatopaikalla.

26 artikla

Taloudelliset toimijat

Jäsenvaltiot voivat edellyttää, että taloudelliset toimijat, erityisesti paristojen ja akkujen valmistukseen, jakeluun ja myyntiin osallistuvat taloudelliset toimijat antavat osan tai kaikki 25 artiklassa tarkoitetusta tiedosta.

VIII luku

Merkintävaatimukset

27 artikla

Merkintä

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikki paristot, akut ja paristoyksiköt merkitään asianmukaisesti liitteessä II esitetyllä tunnuksella kyseisen liitteen teknisten vaatimusten mukaisesti.

Tunnus voidaan painaa pakkaukseen erikoistapauksissa, mikäli se on tarpeen paristojen tai akkujen koon tai käyttötarkoituksen takia.

2. Komissio muuttaa liitettä II mukauttaakseen sen tekniikan kehitykseen 30 artiklassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

IX luku

Loppusäännökset

28 artikla

Kansalliset täytäntöönpanokertomukset

1. Jäsenvaltioiden on kolmen vuoden välein toimitettava komissiolle kertomus tämän direktiivin täytäntöönpanosta. Kertomukset on laadittava 30 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti komission valmisteleman kyselylomakkeen tai mallin pohjalta. Kyselylomake tai malli on lähetettävä jäsenvaltioille kuusi kuukautta ennen kertomuksen kattaman ajanjakson alkua.
2. Kertomuksen on oltava komission saatavilla yhdeksän kuukauden kuluttua kyseessä olevan kolmivuotiskauden päättymisestä. Ensimmäinen kertomus kattaa kolmen vuoden ajanjakson 32 artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta päivästä alkaen.

29 artikla

Uudelleentarkastelu

1. Komissio julkaisee kertomuksen tämän direktiivin täytäntöönpanosta ja vaikutuksista ympäristöön sekä sisämarkkinoiden toimintaan yhdeksän kuukauden kuluessa jäsenvaltioiden kertomusten vastaanottamisesta. Kertomukseen on sisällyttävä direktiivin seuraavien näkökohtien arviointi:
 - (a) riskinhallintatoimenpiteiden soveltuvuus raskasmetalleja sisältäviin paristoihin ja akkuihin ottaen huomioon 6 artiklassa tarkoitettu jäsenvaltioiden raportointivelvoite,
 - (b) direktiivin 13 artiklassa vahvistetun kaikkien käytettyjen kannettavien paristojen ja akkujen keräyksen vähimmäistavoitteen ja käytettyjen kannettavien nikkelikadmiumparistojen ja -akkujen keräyksen lisätavoitteen asianmukaisuus ottaen huomioon jäsenvaltioiden 6 artiklan mukaisesti antamat tiedot, tekninen kehitys ja jäsenvaltioissa saadut käytännön kokemukset,
 - (c) direktiivin 18 ja 19 artiklassa vahvistettujen kierrätystä koskevien vähimmäistavoitteiden ja kierrätystehokkuuksien asianmukaisuus ottaen huomioon jäsenvaltioiden antamat tiedot, tekniikan kehitys ja jäsenvaltioissa saadut käytännön kokemukset.

2. Komissio julkaisee tämän arvioinnin *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Kertomukseen on tarvittaessa sisällytettävä ehdotuksia tämän direktiivin näitä seikkoja koskevien säännösten muuttamiseksi.

30 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa direktiivin 75/442/EY¹⁰⁴ 18 artiklalla perustettu komitea.
2. Jos tähän artiklaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 5 ja 7 artiklassa säädettyä menettelyä ottaen huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännökset. Päätöksen 1999/468/EY 5 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu määräajaksi vahvistetaan kolme kuukautta.

31 artikla

Seuraamukset

Jäsenvaltioiden on säädettävä tämän direktiivin mukaisesti annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista ja varmistettava niiden täytäntöönpano. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava näistä säännöksistä komissiolle viimeistään 32 artiklassa määritellyyn päivämäärään mennessä ja ilmoitettava viipymättä kaikista niihin tehdyistä merkittävistä muutoksista.

32 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 18 kuukauden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta. Niiden on toimitettava kyseiset säännökset sekä säännöksiä ja tätä direktiiviä koskeva vastaavuustaulukko komissiolle kirjallisina.
2. Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.
3. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset kirjallisina komissiolle.

¹⁰⁴ EYVL L 377, 31.12.1991, s. 48.

33 artikla

Vapaaehtoiset sopimukset

Edellyttäen, että tässä direktiivissä asetetut tavoitteet saavutetaan, jäsenvaltiot voivat saattaa 6, 9, 16, 25, 26, ja 27 artiklan säännökset osaksi kansallista lainsäädäntöään toimivaltaisten viranomaisten ja kyseessä olevien taloudellisten toimijoiden välillä tehdyillä sopimuksilla. Kyseisten sopimusten on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- (a) sopimusten on oltava täytäntöönpanokelpoisia,
- (b) sopimuksissa on määriteltävä tavoitteet ja niitä koskevat määräajat,
- (c) sopimukset on julkaistava kansallisessa virallisessa lehdessä tai muussa virallisessa asiakirjassa, johon yleisö voi samalla tavalla tutustua ja joka on toimitettava komissiolle,
- (d) saavutettuja tuloksia on seurattava säännöllisesti ja niistä on ilmoitettava toimivaltaisille viranomaisille ja komissiolle sekä saatettava ne yleisön saataville sopimuksen ehtojen mukaisesti,
- (e) toimivaltaisten viranomaisten on valvottava sopimuksen avulla saavutettua edistystä,
- (f) jos sopimusta ei noudateta, jäsenvaltioiden on pantava täytäntöön tämän direktiivin asiaankuuluvat säännökset laein, asetuksin tai hallinnollisin määräyksin.

34 artikla

Kumoaminen

Kumotaan direktiivi 91/157/ETY 32 artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta tämän direktiivin voimaantulopäivästä alkaen.

Viittauksia direktiiviin 91/157/ETY pidetään viittauksina tähän direktiiviin.

35 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

36 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

LIITE I

Taulukko 1: Kiinteästä yhdyskuntajätteestä muodostuvaan jätevirtaan sijoitettujen käytettyjen kannettavien nikkeli-kadmiumparistojen ja -akkujen määrän seuranta 6 artiklan mukaisesti

Vuosi	
Maa	
Vuodessa syntyvän kiinteän yhdyskuntajätteen määrä tonneina	
Käytetty seurantamenetelmä	
Seurantamenetelmän hyväksyvän riippumattoman asiantuntijaelimen yhteystiedot	
Vuoden aikana seuratun kiinteän yhdyskuntajätteen määrä tonneina	
Vuoden aikana seuratusta jätteestä löydettyjen käytettyjen kannettavien nikkelikadmiumparistojen ja -akkujen määrä tonneina	
Vuoden aikana kiinteästä yhdyskuntajätteestä muodostuvaan jätevirtaan sijoitettujen käytettyjen kannettavien nikkelikadmiumparistojen ja -akkujen kokonaismäärä tonneina	

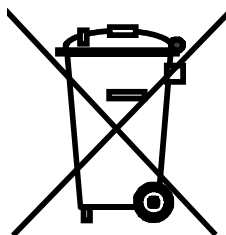
Taulukko 2: Kierrätystavoitteiden noudattamisen seuranta 13 artiklan mukaisesti

Vuosi	
Maa	
Asukasmäärä	
Vuoden aikana erilliskeräyksellä kerättyjen käytettyjen kannettavien paristojen ja akkujen kokonaismäärä tonneina	
Käytettyjen kannettavien paristojen ja akkujen saavutettu keräysaste grammaa/asukas	
Vuoden aikana erilliskeräyksellä kerättyjen käytettyjen kannettavien nikkelikadmiumparistojen ja -akkujen kokonaismäärä tonneina (A)	
Vuoden aikana kiinteästä yhdyskuntajätteestä muodostuvaan jätevirtaan sijoitettujen käytettyjen kannettavien nikkelikadmiumparistojen ja -akkujen kokonaismäärä tonneina (B)	
Kannettavien nikkelikadmiumparistojen ja -akkujen saavutettu keräystaso prosentteina A+B:stä ($\% = A / (A+B) \times 100$)	

LIITE II

PARISTOJEN, AKKUJEN JA PARISTOYKSIKKÖJEN ERILLISKERÄYSTÄ OSOITTAVAT TUNNUKSET JA TEKNISET ERITELMÄT

1. ”Erilliskeräystä” osoittava tunnus on kaikkien paristojen ja akkujen osalta alla esitetty pyörillä varustettu jäteastia, jonka yli on vedetty risti:

2. Paristot, akut ja nappiparistot, jotka sisältävät yli 0,0005 painoprosenttia elohopeaa, yli 0,025 painoprosenttia kadmiumia tai yli 0,4 painoprosenttia lyijyä on merkittävä kyseisen metallin kemiallisella merkillä: Hg, Cd tai Pb. Raskasmetallipitoisuutta ilmaiseva tunnus on painettava tämän liitteen 1 kohdassa tarkoitetun tunnuksen alle ja sen on oltava kooltaan vähintään neljäsosa edellä mainitun tunnuksen koosta.
3. Tämän liitteen 1 kohdassa tarkoitetun tunnuksen on peitettävä kolme prosenttia pariston, akun tai paristoyksikön laajimmasta sivusta ja tunnus saa olla enintään 5 x 5 cm. Lieriömäisissä kennoissa tunnuksen on peitettävä 1,5 prosenttia pariston tai akun pinta-alasta ja tunnus saa olla enintään 5 x 5 cm.
4. Jos pariston, akun tai paristoyksikön koko on sellainen, että tunnuksen pinta-ala olisi pienempi kuin 0,5 x 0,5 cm, paristoa, akkua tai paristoyksikköä ei tarvitse merkitä, mutta pakkaukseen on painettava tunnus, jonka koko on 1 x 1 cm.
5. Tunnus on merkittävä näkyvästi, helposti luettavasti ja pysyvästi.